

പതിനാലാം കേരള തിയമസ്ത

**സഭാവർധിന്ദേശ് ലെജിസ്ലൈറ്റ് സമിതി
(2016-2019)**

പതിനേഴാമത് റിപ്പാർട്ട്

(2018 ഡിസംബർ 11-ാം തിയതി സമർപ്പിച്ചത്)

ജീവ വൈവിധ്യ ആർട്ട്, 2002 (കേരള നിയമം 2003-ലെ 18)-ണ്ണ
കുഴിൽ പരബ്രഹ്മിച്ച 602/2008, 772/2015 ഫോം
എസ്.ആർ.ഒ.കുഴിട സുക്ഷ്മ പരിശോധനയ്ക്കു
അടിസ്ഥാനത്തിൽ തയ്യാറാക്കിയ റിപ്പാർട്ട്

**കേരള നിയമസ്ത സംസ്കർത്താനിയറ്റ്
തിരുവനന്തപുരം**

2018

പാതിനാലാം കേരള നിയമസഭ

**സഖ്യാർധിക്കേന്ദ്ര് ലൈബ്രറിയുഡൻ സമിതി
(2016-2019)**

പതിനേഴാമത് റിപ്പോർട്ട്

(2018 ഡിസംബർ 11-ാം തീയതി സമർപ്പിച്ചത്)

ജെവ വൈവിദ്യ ആർട്ട്, 2002 (കേരള നിയമം 2003-ലെ 18)-ന്റെ കീഴിൽ
പുറപ്പെട്ടവിച്ഛ 602/2008, 772/2015 എന്നീ ഏസ്.ആർ.എൽ.കൗൺസിൽ നുകൾ
പരിശോധനയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ തയ്യാറാക്കിയ റിപ്പോർട്ട്

ഉള്ളടക്കം

Contents

സമിതിയുടെ ഘടന	v
അവതാരിക	vii
റിപ്പോർട്ട്	1
അനുബന്ധം I (എസ്.ആർ.കെ. നമ്പർ 602/2008)	21
അനുബന്ധം II (എസ്.ആർ.കെ. നമ്പർ 772/2015)	38

സബ്രഹ്മണ്യൻ ലൈജിസ്റ്റുഷൻ സമിതി
(2016-2019)

അവതരണ

ചെയർമാൻ :

ശ്രീ. മരളി പെരുന്തല്ലി, എം.എൽ.എ.

അംഗങ്ങൾ :

ശ്രീ. ആ. എസ്. അയലാൽ, എം.എൽ.എ.

ശ്രീ. എം. മുകേഷ്, എം.എൽ.എ.

ശ്രീ. കെ. ഡി. പ്രസാദ്, എം.എൽ.എ.

ശ്രീമതി ആ. പ്രതീഡ, എം.എൽ.എ.

ശ്രീ. റാജി എം. ജോൺ, എം.എൽ.എ.

ശ്രീ. എൻ. ഷംപുട്ടിൻ, എം.എൽ.എ.

ശ്രീ. ഷാഫി പറമ്പിൽ, എം.എൽ.എ.

ശ്രീ. എ. എൻ. ഷംസീർ, എം.എൽ.എ.

നിയമസഭാ സമ്പത്തിയർ :

ശ്രീ. വി. കെ. ബാബുപ്രകാശ്, സെക്രട്ടറി

ശ്രീമതി ജി. സുമക്കാൻ, സ്റ്റാഫ്റ്റ് സെക്രട്ടറി

ശ്രീ. ഡി. ഡി. ഗോധർമ്മി, ബൈപ്പട്ടി സെക്രട്ടറി

ശ്രീമതി ടീപ ആർ. കൃഷ്ണൻ, അംഗൾ സെക്രട്ടറി.

അവതാരിക

സഖ്യാർധിന്റെ ലേജിസ്റ്റുഷൻ സമിതി(2016-2019)-യുടെ അദ്ധ്യക്ഷനായ ഞാൻ സമിതി അധികാരപ്പെട്ടതിയതാസഹിച്ച് സമിതിയുടെ പതിനേഴാമത് റിപ്പോർട്ട് സമർപ്പിക്കുന്നു.

ജൈവവൈവിധ്യ ആളു് (കേരള നിയമം 2003-ലെ 18)-ന്റെ കീഴിൽ പുറപ്പെട്ടവിച്ച് 602/2008, 772/2015 എന്നീ ഏസ്.ആർ.എക്സ് സമിതി പഠന വിധേയമാക്കുന്നണായി. 15-6-2017-ൽ നിയമം, പരിസ്ഥിതി ഏന്നീ വകുപ്പുകളിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥൻിൽ നിന്ന് തെളിവെടുപ്പ് നടത്തി. 2002-ൽ കേരള സർക്കാർ പാസ്സാക്കിയ ജൈവ സംരക്ഷണ നിയമത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ സംസ്ഥാനത്ത് പുറപ്പെട്ടവിച്ചിട്ടുള്ള ചടങ്ങളുടെ നടത്തിപ്പ് കേരള ബയ്യാള്ളികൾ ബോർഡിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ എന്നിവ പഠന വിധേയമാക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി വയനംട്, പാലക്കാട് എന്നീ കീലുകൾ സമിതി സമർഗ്ഗിച്ചു.

ഈ വിഷയത്തിൽ സമിതി നടത്തിയ ചർച്ചകളുടെയും തെളിവെടുപ്പിന്റെയും അടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള അഭിപ്രാധാരങ്ങളും നിർദ്ദേശങ്ങളും ശിപാർശകളും അടങ്കുന്നതാണ് ഈ റിപ്പോർട്ട്.

2018 മുമ്പെ മാസം 25-ാം തീയതി ചേർന്ന യോഗത്തിൽ സമിതി ഈ റിപ്പോർട്ട് അംഗീകരിച്ചു.

മുരളി പെരുമ്പാളി,

മെമ്പറീംഗൾ,

സഖ്യാർധിന്റെ വാദിസ്ഥാപക സമിതി

തിരുവനന്തപുരം,

2018 മുമ്പ് 25.

റിപ്പോർട്ട്

ജൈവ വൈവിധ്യ ആട്ട് (കേന്ദ്ര നിയമം 2003-ലെ 18)-ൻ കീഴിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച 602/2008, 772/2015 എന്നീ എസ്.ആർ.ഒ.-കൾ സുക്ഷുപിശോധന നടത്തുകയും അതിൻ്റെ ഭാഗമായി നിയമം, പരിസ്ഥിതി എന്നീ വകുപ്പുകളിലെ ബന്ധപ്പെട്ട ഉദ്യോഗസ്ഥരിൽ നിന്നും 15-6-2017-ലെ സമിതി യോഗത്തിൽ തെളിവെടുപ്പ് നടത്തുകയും 25-7-2017, 26-9-2017 എന്നീ തീയതികളിൽ വയനാട്, പാലക്കാട് ജില്ലകൾ സംബന്ധിക്കുകയുണ്ടായി. ആയതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ, തയ്യാറാക്കിയ നിഗമനങ്ങളും ശിപാർശകളും ചുവടെ ചേർക്കുന്നു:

ഒരു രാജ്യത്തിന്റെ പർഡിയിൽ വരുന്ന ജൈവ സമ്പത്തിനേംബുള്ള പരമാധികാരം ആ രാജ്യത്തിന് തന്നെയാണെന്ന് പ്രവ്യാഹിച്ചുകൊണ്ടിരു 5-6-1992-ലെ Rio De Janeiro Convention ഉടൻടിയിൽ ഷ്ടേപ്പ് ഒരു രാജ്യമാണ് തുന്ത്രം. 1992-ലെ അന്താരാഷ്ട്ര ജൈവവൈവിധ്യ ഉടൻടിയുടെ തുടർച്ചയാൽ നമ്മുടെ രാജ്യത്തെ ജൈവ വൈവിധ്യ സംരക്ഷണത്തിനും, ജൈവ വിവഞ്ചണ സുസ്ഥിരോപയോഗം നില നിർത്തുന്നതിനുമായി പരിലംഭിച്ച് 2002-ൽ ജൈവ വൈവിധ്യ നിയമം പാസ്സാക്കുകയുണ്ടായി. ജൈവ വൈവിധ്യ നിയമം 2002-ലെ വകുപ്പ് 63(1) പ്രകാരം സംസ്ഥാന ഗവൺമെന്റ്‌കൾ ചട്ടങ്ങൾ ഫ്റോപിക്കിക്കേണ്ടതായിട്ടുണ്ട്. അതിൻ്റെ പ്രകാരം 602/2008 തീയതി 10-6-2008, 722/2015 തീയതി 20-11-2015 എന്നീ എസ്.ആർ.ഒ.-കൾ മുമ്പേന സർക്കാർ ചട്ടങ്ങൾ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു. പ്രസ്തുത ചട്ടങ്ങൾ സഭാവർദ്ധിന്റെ ലെജിസ്ലേറ്റുൺ സമിതി 15-6-2017-ലെ യോഗത്തിൽ സുക്ഷു പരിശോധനയ്ക്ക് വിധേയമാക്കുകയും തുടർന്ന് ജൈവ വൈവിധ്യ സംരക്ഷണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട നിയമത്തിന്റെ ഭാഗമായി പുറപ്പെടുവിച്ച എസ്.ആർ.ഒ.-കൾ നടപ്പാക്കുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രസ്തുതങ്ങൾക്കിൽ മനസ്സിലുാക്കുന്നതിനും വിവരങ്ങൾവരും നടത്തുന്നതിനും അന്താരാഷ്ട്രം കേരള ബന്ധോദ്ധുക്കിൽ ദൈവവൈഴ്സ്റ്റി ബോർഡിന്റെ പ്രവർത്തനം മനസ്സിലുാക്കുന്നതിനുമായി വയനാട്, പാലക്കാട് എന്നീ ജില്ലകൾ സംബന്ധിക്കുകയും ചെയ്തു.

2. സംബന്ധനത്തിന്റെ ഭാഗമായി സമിതി വയനാട് ജില്ലയിലെ എം.എസ്.സ്യാമിനാമൻ റിസർച്ച് ഹാബ്ലേഷൻസിലും, പാലക്കാട് ജില്ലയിലെ നെല്ലിയാവതി ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിലും അമാക്രമം 25-7-2017, 26-9-2017 എന്നീ തീയതികളിൽ യോഗം ചേർന്ന് ജില്ലാതല ഉദ്യോഗസ്ഥരിൽ നിന്ന് വിവരങ്ങൾ ശേഖരിക്കുകയും യോഗത്തിനായെങ്കിലും എം.എസ്.സ്യാമിനാമൻ റിസർച്ച് ഹാബ്ലേഷൻസ്, നെല്ലിയാംപതിയിലെ ജൈവ വൈവിധ്യ മേഖലകളും സംബന്ധിക്കുകയും ചെയ്തു.

3. എസ്.എൽ.കെ. സുക്ഷേ പരിശോധന നടത്തിയതിന്റെയും സന്ദർശനത്തിന്റെ ഭാഗമായി സമിതി മുൻപാക്കി നന്ദിയെ വിവരത്തിന്റെയും അടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള നിഗമനങ്ങളും ശിപാർഷകളുമാണ് ഈ റിപ്പോർട്ടിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളത്.

എസ്.എൽ.കെ. നമ്പർ 602/2008 തീയതി 10-6-2008

[G. O. (P) No. 1/2008/ENVT തീയതി 10-6-2008)]

4. ഒഴുവ് വൈവിധ്യ സംരക്ഷണം, ഒഴുവ് വൈവിധ്യത്തിന്റെ സുസ്ഥിര ഉപയോഗം, ഒഴുവ് വൈവിധ്യത്തിന്റെ സംരക്ഷണത്തിനുവേണ്ടി ലാഭത്തിലുള്ള ത്രാവുമായ പക്ഷവും എന്നീ കാര്യങ്ങൾ വിഭാവനം ചെയ്യുകൊണ്ടുള്ള ബന്ധങ്ങൾക്കു ബൈബേഴ്സിറ്റി ആണ് 2002, 5-2-2003-ൽ നിലവിൽവന്നു. നിയമത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള കേന്ദ്രപദ്ധതി 2004-ൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചതിന്റെ തൊട്ടുതന വർഷം, അതായത് 2005-ൽ തന്നെ സംസ്ഥാന ബന്ധങ്ങൾക്കും ബോർഡ് അപീകരിച്ച സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ നിന്നും കേരളം, ഒഴുവ് വൈവിധ്യ സംരക്ഷണത്തിന്റെ പ്രധാനപ്രധാന കണക്കിലെടുത്തത് സംസ്ഥാന ബന്ധങ്ങൾക്കും ബോർഡ് സ്ഥാപിക്കുന്നതിൽ സർക്കാർ കാണിച്ച തുണ്ണാതി മൂലമന്നിയമാണ്. എന്നാൽ കേരള സംസ്ഥാന ബന്ധങ്ങൾക്കും ബോർഡ് പ്രവർത്തിക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ ചട്ടങ്ങൾ ബോർഡിന്റെ അപീകരണം കഴിഞ്ഞ് മുൻ വർഷത്തിനുശേഷം മാത്രമാണ് പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നത്. അതായത് ചട്ടത്തിന്റെ പരിശുള്ളമില്ലാതെ ബോർഡിന്റെ പ്രവർത്തനം മുൻ വർഷത്തോളം നടന്ന കൊണ്ടിരുന്നവും സമിതി നിരീക്ഷിച്ചു കേന്ദ്ര നിയമത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള ചട്ടങ്ങൾ അപീകരിക്കുന്നതിൽ കാലതാമസം വന്നതിന്റെ കാരണം വിശദമാക്കാൻ തെളിവെടുപ്പ് വേജ്യയിൽ ഹാജരായ ഉദ്യോഗസ്ഥരോട് ആവശ്യപ്പെട്ടവകുലം ആയതിന് വ്യക്തമായ വിശദിക്കരണം നല്കുവാൻ വകുപ്പ് ഉദ്യോഗസ്ഥരിൽക്കു കഴിഞ്ഞില്ലാതും ആണ്ടിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള ചട്ടങ്ങൾ യമാസമയം അപീകരിക്കുന്നതിൽ വകുപ്പ് വരുത്തുന്ന വിഴു നിരീക്ഷിക്കുവാൻ സാധിക്കുന്നില്ലായെന്നതും സമിതി വളരെ ഗുരുവായി കാണുന്നു.

5. ചട്ട 11(8) പ്രകാരം "The Quorum at every meeting shall be 1/3rd of total members of the Board. In case of the absence of quorum, the meeting shall be adjourned for half an hour and reconvened" എന്നതിൽ അനുബന്ധിക്കുർക്കിണ്ടതിനുശേഷം 1/3 കൂറം ഇണ്ടുകിലും യോഗം ചേരാമെന്ന ഒരു അവധിയും പ്രസ്തുത ചട്ടത്തിൽ ഉണ്ടാക്കുന്ന നിരീക്ഷിച്ച സമിതി, മന്ത്രിലോന്ന് കൂറുമ്പണ്ഡിക്കിൽ ബോർഡ് യോഗം ചേരാമെന്ന മാറ്റം നിലനിർത്താറും അതു മന്ത്രിയുടെ അനുബന്ധിക്കുർക്കുന്ന കൂറുമില്ലക്കിലും യോഗം ചേരാമെന്ന മാറ്റം ഒരു നിർദ്ദേശിച്ചു

ചട്ടം 12 (vii)-ലെ unknown potential of every gene in every species of ecosystem എന്നതിനുപകരം bio resources of Commercial/economical importance എന്ന രിതിയിൽ മാറ്റം വരുത്തുന്നതാണ് ഉചിതമെന്ന് നിർണ്ണക്ഷിച്ച സമിതി ചട്ടം 12 (vii)-ലെ "to conservation and preservation of unknown potential of every gene in every species of ecosystem എന്നത് Bio conservation and preservation of bio resources of commercial/economical importance എന്ന രിതിയിൽ മാറ്റം വരുത്തുവാൻ സമിതി നിർദ്ദേശിച്ചു.

6. ഒരു വൈവിധ്യ നിയമം 2002-ൽ 10-ാം വകുപ്പിൽ "The Chairperson shall be the chief executive of the National Biodiversity Authority and shall exercise such power and perform such duties as may be prescribed" എന്ന വ്യക്തമാക്കിയിരിക്കുന്നു. കേരള നിയമത്തിലും കേരള ചട്ടത്തിലും വിഭാവനം ചെയ്യ പ്രകാരമാണ് കേരള സംസ്ഥാന ജൈവ വൈവിധ്യ ബോർഡ് അപീകൾച്ചിട്ടുള്ളതെന്ന് അഭിപ്രായപ്പെട്ട സമിതി, സംസ്ഥാന ചട്ടത്തിലും നിയമത്തിൽ വിഭാവന ചെയ്യ പ്രകാരമുള്ള പദവി സംസ്ഥാന ജൈവ വൈവിധ്യ ബോർഡ് ചെയർമാൻ നല്കേണ്ടതാണെന്ന് വിലയിരുത്തുന്നു. ആയതിനാൽ powers and responsibility of chairperson-മായി ബന്ധപ്പെട്ട ചട്ടം 13-ൽ, "The chairperson shall be the chief executive of the State Biodiversity Board എന്ന ചട്ടം തുടർന്തെ തുടർച്ചയിൽ സമിതി ശിപാർശ ചെയ്യും.

7. ജൈവ വൈവിധ്യപ്പെടുത്തുന്നതിനും അഭിപ്രാധിപ്പെടുത്തുന്നതിനും ജൈവ വൈവിധ്യം കാത്തുസൂക്ഷിച്ച് അന്നമുഹമ്മദത്തിന്റെ ഉന്നമനത്തിനുവേണ്ടി വിനിയോഗിക്കുന്നതിനുമായി സംസ്ഥാന ജൈവ വൈവിധ്യ ഫണ്ട് അപീകർക്കണമെന്ന് ജൈവ വൈവിധ്യ ആഞ്ചേ 2002-ൽ വകുപ്പ് 32-ൽ നിഷ്പാർശിച്ചിരിക്കുന്നു. വകുപ്പ് 32 നിഷ്പാർശിച്ചിരിക്കുന്ന പ്രകാരം സംസ്ഥാന ജൈവ വൈവിധ്യ ഫണ്ട് 2012-ൽ അപീകർക്കുകയും പ്രസ്തുത ഫണ്ടിന്റെ വിനിയോഗം "in accordance with decision of the Board and such other bye-laws as may be framed" എന്ന ചട്ടം 15 (1) പ്രകാരമായിരിക്കണമെന്ന് വ്യക്തമാക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ചട്ടപ്രകാരം സംസ്ഥാന ജൈവ വൈവിധ്യ ഫണ്ടിന്റെ വിനിയോഗം കാര്യക്ഷമമാക്കുന്നതിന് ബോർഡിന്റെ തീരുമാനങ്ങളിൽ പൂരം "Bye-laws" പ്രകാരവും ആയിരിക്കുന്നതുണ്ടെന്ന് സമിതി നിർണ്ണക്ഷിച്ചു ആയതിനാൽ സംസ്ഥാന ജൈവ വൈവിധ്യ ഫണ്ടിന്റെ വിനിയോഗത്തിന് രേഖാചിത്രമുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുന്നതിന് 'നിയമാവലി' (Bye-laws) നിർമ്മിക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ നടപടി സ്വീകരിക്കാൻ സമിതി ശിപാർശ ചെയ്യും.

8. ജൈവ വിവരങ്ങളുടെ ബന്ധപ്പെട്ട പരമ്പരാഗത അറിവുകളിലേയ്ക്കുള്ള പ്രവേശനത്തിനും (Access) വാൺഡ്യാവഗ്രേത്തിനായുള്ള ജൈവ വൈവിധ്യത്തിന്റെ ശേഖരിക്കലിനും Form 1 പ്രകാരം അപേക്ഷ സമർപ്പിക്കേണ്ടതായിട്ടുണ്ട്. ആയതിനാൽ ചട്ടം 16(1)-ലെ Every person, other than a person referred to in sub-section (2) of Section 3 of the Act seeking approval of the Board for access to collection of biological resources for commercial utilisation എന്ന വാക്കുകൾക്ക് ഇടയ്ക്ക് 'or' ചേർക്കേണ്ടതാണെന്ന് സമിതി അഭിപ്രായപ്പെടുകയും, Form 1-ന്റെ തലക്കെട്ടിലും അപ്രകാരമാണ് രേഖപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നതെന്ന് പ്രഖ്യാപിക്കാണുക്കുയും ചെയ്തു. ആയതിനാൽ ചട്ടം 16(1)-ൽ 'or' എന്ന വാക്ക് ചേർത്ത്; Every person, other than a person referred to in sub-section (2) of Section 3 of the Act seeking approval of the Board for access to or collection of biological resources for commercial utilization or bio-survey and bio-utilization for commercial utilization shall make an application in Form 1 to the Board എന്ന രീതിയിൽ തിരുത്തൽ വിചിത്രതാപനം പൂര്വപ്പെട്ടവികാസം സമിതി ശിപാർശക്കേണ്ടതു.

9. ചട്ടം 15(2) പ്രകാരം, സംസ്ഥാന ജൈവ വൈവിധ്യ ഫണ്ട് പ്രവർത്തിപ്പിക്കേണ്ടതു മെമ്പർ സെക്രട്ടറിയാണെന്നും, ചട്ടം 16(1)-ൽ ഫോറം 1 പ്രകാരമുള്ള അപേക്ഷ പോരാത്തിനോടൊപ്പം സമർപ്പിക്കേണ്ട ഫീസ് ചെയർപോളിസ്റ്റ് പേരിൽ അടയ്ക്കേണ്ടതാണെന്നും നിഷ്പർഷിച്ചിരിക്കുന്നു. സംസ്ഥാന ജൈവ വൈവിധ്യ ഫണ്ട് പ്രവർത്തിപ്പിക്കേണ്ട "മെമ്പർ സെക്രട്ടറിയുടെ" പേരിൽ തന്നെ ഫീസ് അടയ്ക്കാനാകും ഉചിതമെന്ന് വിലയിരുത്തിയ സമിതി, ചട്ടം 16(1)-ന്റെ അവസ്ഥാനാശമായ "shall be in the form of a demand draft or a cheque drawn in favour of the Chairperson payable at the head office of the Board" എന്ന രീതിയിൽ മാറ്റം വരുത്താൻ നിർദ്ദേശിച്ചു ഈപ്രകാരം ലഭിക്കുന്ന ഫീസ് നിക്ഷേപിക്കേണ്ട അക്കൗണ്ടിനു സംബന്ധിച്ച് വിശദാംശങ്ങൾ തുടി ചട്ടത്തിൽ വ്യക്തമാക്കാൻ സമിതി നിർദ്ദേശിക്കുന്നു.

10. ജൈവ വിവരങ്ങളുടെ സംരക്ഷണം ഉറപ്പുവരുത്താനും, ആവാസ വ്യവസ്ഥയുടെ പരിപാലനത്തിനും, ജൈവ വൈവിധ്യത്തെ സംബന്ധിച്ച അറിവുകൾ കാലാന്തരമുള്ളതായി ശേഖരിക്കുവാൻ എല്ലാ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളും അവരുടെ പരിധിയിൽ ജൈവ വൈവിധ്യ പരിപാലന സമിതികൾ ത്രപ്തിക്രിക്കേണ്ടതാണെന്ന് ജൈവ വൈവിധ്യ ആക്ക് 2002-ലെ വകുപ്പ് 41-ൽ നിഷ്പർഷിച്ചിരിക്കുന്നു. സംസ്ഥാനത്ത് ജില്ലാതലത്തിലും,

ബന്ധുക്കർലൈറ്റിലും, ഗ്രാമതലത്തിലും ജൈവ വൈവിധ്യ പരിപാലന സമിതികൾ ഉണ്ടാക്കേണ്ടത് അവസ്യമാണെന്ന് നിരീക്ഷിച്ച സമിതി ചട്ടം 20(1)-ൽ, at all three levels of Panchayat Raj institutions എന്നതുടർന്ന് ചേർക്കേണ്ടതുണ്ടെന്ന് അഭിപ്രായമുണ്ട് ആയതിനാൽ Every local body shall constitute a Biodiversity Management Committee (BMC) within its jurisdiction എന്നതിനാലേങ്കം at all three levels of Panchayat Raj institutions ie., Grama Panchayats, Block & District Panchayats എന്നതുടർന്ന് ചേർക്കേണ്ടതിന് ശിപാർഷ ചെയ്യുന്നു.

11. ചട്ടം 20-ന്റെ 8-ാം ഉപചട്ടത്തിലെയും 17-ാം ഉപചട്ടത്തിലെയും വിഷയങ്ങൾ സാമ്യദാത്തതിനാൽ ചട്ടം 20-ന്റെ 17-ാം ഉപചട്ടം ഒഴിവാക്കാൻ സമിതി ശിപാർഷ ചെയ്യുന്നു.

12. ചട്ടം 22 പ്രകാരം, ജൈവ വൈവിധ്യ പരിപാലന സമിതികൾ ആന്തരിക്കുപോരുന്നു, ആന്തരിക്കുപോരുന്നു ഓഫ് അക്കാദമിക്കളും തയ്യാറാക്കി തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനത്തിനും, തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനം ബന്ധേയാദ്ദേശവുമുള്ളിട്ടി ബോർഡിനും സമർപ്പിക്കേണ്ടതായിട്ടുണ്ട്. ആന്തരിക്കുപോരുന്നു, ആന്തരിക്കുപോരുന്നു ഓഫ് അക്കാദമിക്കളും സമർപ്പിക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ലെന്ന് സമിതി മനസ്സിലാക്കുന്നു. ജൈവ വൈവിധ്യ പരിപാലന സമിതികളുടെ പ്രവർത്തനത്തെ സംബന്ധിച്ചും വരുമ്പെലവുകളുടെനിച്ചും മനസ്സിലാക്കുന്നതിനും സഹായിക്കുന്ന ആന്തരിക്കുപോരുന്നു ഓഫ് അക്കാദമിക്കളും സമർപ്പിക്കുന്നതിന് അവസ്യമായ നടപടി സ്വീകരിക്കണമെന്ന് സമിതി ശിപാർഷ ചെയ്യുന്നു.

എസ്.എൽ.ഐ. നമ്പർ 772/2015 തീയതി 20-11-2015

[G. O. (P) No. 14/2015/Envt. തീയതി 11-11-2015]

13. പ്രാദേശിക ജൈവ വിഭവങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച അംഗീവ്, അവധിദ ലഭ്യത, ഉപയോഗം, പരമ്പരാഗത അനീവുകൾ തടങ്കിയ വിവരങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ജൈവ വൈവിധ്യ രജിസ്ട്രേറുകളുടെ രേഖ പകർപ്പുകൾ തയ്യാറാക്കേണ്ടതും ആയതിന്റെ ഒരു പകർപ്പു് ബന്ധേയാദ്ദേശവുമുള്ളിട്ടി ബോർഡിലും, മന്ദറാന് പദ്ധതിലും സുക്ഷിജണിക്കേണ്ടതാണെന്ന് സമിതി മനസ്സിലാക്കുന്നു. അതിന്റെപ്രകാരം ചട്ടം 2(5)d-യിൽ "and" എന്ന വാക്കിനാലേങ്കം "the other" എന്ന വാക്കുടർന്ന് ഉപയോഗിക്കേണ്ടതാണെന്ന് സമിതി വിലയിരുത്തും. ആയതിനാൽ Two copies of the People's Biodiversity Register shall be prepared, of which one shall be submitted to the Board for statutory authorization and for the preparation of a district level database എന്ന ചട്ടം 2(5)d-യിൽ "the other" എന്ന വാക്കുടർന്ന് ചേർത്തെ "Two copies of the People's

Biodiversity Register shall be prepared of which one shall be submitted to the Board for statutory authorization and the other for the preparation of a district level database" എന്ന രിതിയിൽ മാറ്റു വരെത്താൻ സമിതി നിർദ്ദേശിച്ചു.

14. പട്ടം 2(5)(e)-യു് താഴെയായിലെ '18' എന്ന അക്കം, ബ്രാക്ക്രോൽ ഉൾക്കൊള്ളിക്കവാൻ സമിതി നിർദ്ദേശിക്കുന്നു.

15. കേരള ജൈവ വൈവിധ്യ നിയമം 2002 അനുസരിച്ച് 28-2-2005-ലെ സ.ഉ. (എംഎസ്.) 1/05/എസ്.റി.ഇ.ഡി. പ്രകാരം നിലവിൽ വന്ന കേരള സംസ്ഥാന ജൈവ വൈവിധ്യ ബോർഡിന്റെ പ്രവർത്തനം ജൈവ വൈവിധ്യ സംരക്ഷണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് നേരിട്ടന പ്രയോഗശിൽ എന്നിവ മനസ്സിലുംകൊന്തിന് സമിതി വയനാട്, പാലക്കാട് ജില്ലകളിൽ യോഗം ചേരുകയുണ്ടായി. വയനാട് ജില്ലയിലെ ഏറ്റ. എസ്. സ്പോതിനാമ്പൻ റിസർച്ച് ഫാൻഡേഷൻ, പാലക്കാട് ജില്ലയിലെ നെല്ലിയാമ്പതി ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് എന്നിവിടങ്ങളിൽ യോഗം ചേരുന്ന് കേരള സംസ്ഥാന ജൈവ വൈവിധ്യ ബോർഡിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കിഴും, ജൈവ വൈവിധ്യ സംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങളെ കുറിച്ചും കേരള ജൈവ വൈവിധ്യ നിയമപ്രകാരമുള്ള സംസ്ഥാന ചട്ടങ്ങളുടെ നടപടിയ്ക്ക് സംബന്ധിച്ചും ബന്ധപ്പെട്ട് ഉദ്യോഗസ്ഥരിൽ നിന്ന് തെളിവെടുക്കുകയുണ്ടായി.

16. സമിതിയുടെ വയനാട് സന്ദർശന യോഗത്തിന് മുമ്പായി, സർക്കാർ വകുപ്പുകളു പ്രതിനിധികരിക്കുന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ ശ്രദ്ധ, പണ്ഡായത്ത് പ്രതിനിധികളുടെ ശ്രദ്ധ, കർഷകരുടെ ഏറ്റ.ജി.കെ.കളും അടങ്കുന്ന ശ്രദ്ധ എന്നിങ്ങനെ മന്ന് ശ്രദ്ധായി തിരിഞ്ഞ് ചർച്ച നടത്തുകയും, ഓരോ ശ്രദ്ധിലെയും ചർച്ചയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള ആശയങ്ങൾ, ഓരോ ശ്രദ്ധിലെയും പ്രതിനിധികൾ സമിതി യോഗത്തിൽ അവതരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. പ്രസ്തുത ശ്രദ്ധകളുടെ ആശയങ്ങൾ ചുവടെ ചേർക്കുന്നു:

പതിനഞ്ച് വകുപ്പുക്കു പ്രതിനിധികൾച്ച് യോഗത്തിൽ ഹാജരായ ഉദ്യോഗസ്ഥർ പങ്കെടുത്ത ചർച്ചയിലെ ആശയങ്ങൾ :

(1) 2002-ലെ നിയമ പ്രകാരം ബന്ധോദ്യമെഴുറ്റി ബോർഡ്, ടെക്നിക്കൽ സഹപ്രവർത്തിംഗ് ശ്രദ്ധ എന്നിവ പ്രോക്രിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും, ഇത് സംബന്ധിച്ച് ബോധാവൽക്കരണം ഉദ്യോഗസ്ഥ തലത്തിൽ നൽകുന്നതിലുള്ള നടപടി സ്വീകരിച്ചിട്ടില്ല.

(2) പണ്ഡായത്ത് തലത്തിലുള്ള ബന്ധോദ്യമെഴുറ്റി മാനോജ്‌മൻസ് കമ്മിറ്റികളിൽ സർക്കാർ വകുപ്പിലെ പ്രതിനിധികളു ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള തീരുമാനം ഉണ്ടായിട്ടില്ല.

(3) ജില്ലാതലത്തിലൂളു ടെക്നിക്കൽ സപ്പോർട്ടിംഗ് ഗ്രൂപ്പുകളിൽ, ഒരു വൈവിധ്യ മുഖ്യ ബന്ധപ്പെട്ട ജില്ലാ വകുപ്പ് പ്രതിനിധികളെയും ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല.

(4) ജില്ലാ കൗൺസിൽ അഭ്യുക്ഷതയിലൂളു ടെക്നിക്കൽ സപ്പോർട്ടിംഗ് ഗ്രൂപ്പിൽ പ്രവർത്തനം, ബന്ധോദ്ദേശവള്ളിറ്റി മാനേജിംഗ് കമ്മിറ്റിയുടെ പ്രവർത്തനം എന്നാണിവ ശക്തിപ്പെടുത്തുകയും, ഒരു മേഖലയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന വിദ്യയുടെ പ്രാതിനിധ്യം ഉറപ്പുവരുത്തുകയും വേണം.

(5) സർക്കാർ വകുപ്പുകൾ നടപ്പിലാക്കുന്ന പല ഫ്രോജക്കളും ഫ്രോഗ്രാഫകളും ഒരു വൈവിധ്യത്തിന് ആളുംതുണ്ടാക്കുന്നവുന്ന ജനങ്ങളുടെ ആക്ഷേപങ്ങൾ ഒഴിവാക്കുന്നതിനായി വിവിധ വകുപ്പുകൾ സമർപ്പിക്കുന്ന ഫ്രോജക്കൾക്കു ഫ്രോഗ്രാഫകൾക്കു ജില്ലാതലത്തിൽ ഒരു വൈവിധ്യമുഖ്യ ബന്ധപ്പെട്ട ടെക്നിക്കൽ സപ്പോർട്ടിംഗ് ഗ്രൂപ്പിൽ പരിശോധനയും ശിപാർശയും ആവശ്യമാണ്.

(6) ജില്ലാ തലത്തിൽ ഇൻഫർമേഷൻ ഏഡ്യൂക്കേഷൻ ആന്റ് കമ്മ്യൂണിക്കേഷൻ സെൽ ഫ്റീക്കറിക്കുകയും, നോമ്പർ ഓഫീസറായി ടെക്നിക്കൽ സപ്പോർട്ടിംഗ് ഗ്രൂപ്പിലെ ഒരു അംഗത്വത്തിൽ നിയമിക്കുകയും വേണം.

(7) ജില്ലാ തലത്തിൽ ബന്ധോദ്ദേശവള്ളിറ്റി സ്കൂറച്ചിയും ആക്ഷൻ ഫ്ലാനും തയ്യാറാക്കുന്നതാണ്.

(8) ജില്ലാ നേരിട്ടന പാതിസ്ഥിതിക പ്രഫീസർ എന്നതല്ലൂമാണെന്ന് ടെക്നിക്കൽ സപ്പോർട്ടിംഗ് ഗ്രൂപ്പ് ഓരോ വർഷവും കണ്ണടത്തി ആയതിനാളും പരിഹാരമാർഗ്ഗങ്ങൾ വിവിധ വകുപ്പുകളുടെ സഹകരണങ്ങളാട നിർദ്ദേശിക്കുകയും ആയത് സംബന്ധിച്ച് ജനങ്ങൾക്ക് ആവശ്യമായ ബോധവൽക്കരണവും സഹായവും നൽകുന്നതിന് നടപടികൾ സ്ഥിരക്രിയക്കുന്നതുമാണ്.

17. സെൻ.ജി.സ്-കളുടെയും കമ്മ്യൂണിറ്റി ലാർഗ്ഗവന്നേസ്സുകളുടെയും പ്രതിനിധികൾ പ്രാഞ്ചുടെ ചർച്ചയിലെ ആശയങ്ങൾ

(1) ബന്ധോദ്ദേശക്കാർ ദൈവവള്ളിറ്റി നിയമന്ത്തിന്റെ പ്രാഥമിക നടപടികൾ ആരംഭിക്കുന്നത് ബി.എം.സി.-കളിൽ നിന്നുണ്ടായിരിക്കുന്നതിനും, അവർ എടുക്കുന്ന തിരുമാനങ്ങൾ ശരിയായ രീതിയിൽ നടപ്പിലാക്കാൻ കഴിയുന്നതുവിധത്തിൽ അധികാരവും സാഹചര്യവും നൽകി ബി.എം.സി.-യെ ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതുണ്ട്. ആയതിനാവശ്യമായ മാറ്റങ്ങൾ ആക്കുകിൽ വരുത്തേണ്ടതാണ്.

(2) ബി.എം.സി.-യുടെ ഘടനയ്ക്ക് വിജ്ഞമായി അംഗങ്ങളെ നിയമിക്കാതിരിക്കേണ്ടതിനും, ബി.എം.സി. അമാസമയം ഫോറോൺ ഉപഭൂക്തന്റിനും നടപടിയുണ്ടാവണം.

(3) ബി.എം.സി.-കളുടെ പ്രവർത്തനം സംബന്ധിച്ച് പരിശോധിക്കൽ റിവ്യൂ ശില്പാത്വലത്തിലോ സംസ്ഥാന തലത്തിലോ ബന്ധാദ്ദേശിലോ ബോർഡ് നിർവ്വഹിക്കേണ്ടതിനാവശ്യമായ ചട്ടങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുക മാത്രമല്ല അവ നടപ്പിലാക്കേണ്ടതിനുള്ള സാഹചര്യം സ്ഥാപിക്കേണ്ടതുമാണ്.

(4) അകൈയ ജൈവ വൈവിദ്യ ജിസ്റ്റർ തയ്യാറാക്കുന്ന രീതി സംബന്ധിച്ച് മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശം ഉണ്ടാക്കണം. ജിസ്റ്റർ തയ്യാറാക്കേണ്ടതിനാവശ്യമായ പരിശീലനം നൽകുന്നതിന് നടപടി ഉണ്ടാക്കണം.

(5) ബി.എം.സി.-കൾ തയ്യാറാക്കുന്ന പി.ബി.ആർ. കൂദമറ്റതാണുന്ന് ഉപ്പ് വക്കത്തുന്നതിന് ആയതിന്റെ സാക്ഷതികവും ശാസ്ത്രീയവുമായ വശങ്ങൾക്കി പരിശോധിക്കേണ്ടതിനുള്ള സംവിധാനവും പ്രസ്തുത ജിസ്റ്ററുകൾ 5 വർഷം തുടങ്ങുമ്പോൾ റിവ്യൂ ചെയ്യുന്നതിനുള്ള നടപടിയും ഉണ്ടാവണം.

(6) ആവാസ വ്യവസ്ഥയെയും, വിവിധതരം ഇതു-സസ്യജാലങ്ങളു സംബന്ധിച്ച് ഉണ്ടാക്കുന്ന ഡോക്യുമെന്റീകളും, ജിസ്റ്ററുകളം പണ്ഡായതു് തലത്തിൽ സുക്ഷിക്കേണ്ടതിനുള്ള നടപടി ഉണ്ടാവണം.

(7) ഗ്രാമിണ മേഖലയിൽ ജൈവ വൈവിദ്യം നിലനിർത്തുന്നതിന് ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടവർക്ക് ആയതിന് ആവശ്യമായ സാമ്പത്തിക സഹായമോ മറ്റ് സംവിധാനങ്ങളോ നൽകുന്നതിന് നടപടി ഉണ്ടാവണം.

(8) ഒരു ജൈവ വൈവിദ്യപ്രത്യേകാം ആവാസ വ്യവസ്ഥയെയോ പരിരക്ഷിക്കേണ്ടവർ അതിലൂടെ സൗഹര്ത്വത്തിനും സർക്കാരിന്മുണ്ടാകുന്ന ലാഭം, സുസ്ഥിര വികസനത്തിനുണ്ടാകുന്ന ലാഭം എന്നിവ കണക്കിലെടുത്താവണം ഇത്തട്ടിന്റെ ധനസഹായം നൽകേണ്ടത്. കൂടാതെ നഷ്ടപ്പെടുപോയ പഴം നിലനിർത്തിക്കൊണ്ട് കൂഷി ചെയ്യുന്നവർക്ക് പ്രത്യേകമായ ആരാളംല്ലൂം നൽകേണ്ടതുമാണ്.

(9) നെൽ വയൽ നികത്തി വാഴ കൂഷിയോ തെങ്ങുകൂഷിയോ ചെയ്യുന്നതിലൂടെ ജൈവ വൈവിദ്യം നഷ്ടപ്പെടാൻ ഹടയാക്കുമെന്നതിനാൽ അതുരം പ്രവണതകൾ നിങ്ങൽസാഹസ്രപ്പിച്ചേണ്ടതും, അതുരം പ്രസ്തുതിയിൽ ഏർപ്പെടുന്ന വ്യക്തിയെ കണക്കായി ബി.എം.സി. ശിപാർശ ചെയ്യാൻ പിഛ ഇതാക്കേണ്ടതിനുള്ള നടപടി സ്വീകരിക്കേണ്ടതുമാണ്.

(10) ബയ്യോടക്കോളജി പ്രയോജനപ്പെട്ടതി, നഷ്ടപ്പെട്ടകാണ്ടിരിക്കുന്ന സസ്യങ്ങളും അലങ്കരിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടി ഉണ്ടാക്കണം.

(11) ബയ്യോഡൈവോളജി റജിസ്റ്ററിലുള്ള പരമ്പരാഗത അറിവുകൾ സൗഹര്യത്വം ഉപയോഗപ്രമാണാൻ സാധിക്കും. വർഷച്ചേയ അതിജീവിക്കാൻ കഴിയുന്ന നേരം വിത്തിനാണും പരമ്പരാഗതമായിട്ട്. അതുകൊം നേരം വിത്തുകൾ കണ്ടെടുത്ത് ശ്രദ്ധിക്കുന്നതും നടത്തി അതിനെ പരിക്ഷിക്കുന്നതിനും സംവിധാനം ഉണ്ടാക്കണം.

(12) പദ്ധതിയിൽ തൊഴിലുപ്പ് പദ്ധതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് പച്ചപ്പുകൾ ബുദ്ധിനില്പിക്കുന്നത് ജൈവ വൈവിദ്യം നശിക്കാൻ കാരണമാക്കുന്നതിനാൽ തൊഴിലുപ്പ് പദ്ധതി ആവാസ വ്യവസ്ഥയെ നശിപ്പിക്കാതെ ഒരു പ്രവൃത്തിയാക്കി മാറ്റാനുള്ള നടപടിയുണ്ടാക്കണം.

18. പദ്ധതിയിൽ പ്രതിനിധിക്കുന്ന ചർച്ചകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള ആശയങ്ങൾ ഗ്രാമപദ്ധതിയിൽ അറിയിച്ച്

(1) വയനാട് ജില്ലയിലെ നിലവിലുള്ള ജൈവ വൈവിദ്യങ്ങൾ നിലവിൽത്തുടരുന്നതിനും സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും ഒരു പ്രത്യേക പാക്കേജ് ഫോറ്ക്കിച്ച് പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുന്നതിന് സർക്കാർ തലത്തിൽ നടപടി ഉണ്ടാക്കണം.

(2) നേരം തുഷ്ടി നഷ്ടമായിരക്കാണ്ടിരിക്കുന്ന സാഹചര്യത്തിൽ നേരം തുഷ്ടിയിൽ നിന്ന് പുർണ്ണമായും പിൻവാങ്ങുന്ന സാഹചര്യം ഒഴിവാക്കാൻ നേരം കർഷകർക്ക് അവക്കു ഉല്ലാഖന ചെലവിനാവശ്യമായ തുക മുൻസെസ്റ്റീവായി നൽകാൻ നടപടി ഉണ്ടാക്കണം. നേരം തുഷ്ടി പ്രധാനിസ്ഥാപിക്കുന്നതിലുടെ, ജൈവ വൈവിദ്യ പരിപാലനത്തിൽ പ്രധാനപ്പെട്ട ഘടകങ്ങളായ തന്ത്രിക്കുടംഗങ്ങൾ, ഉറവകൾ എന്നിവയുടെ സംരക്ഷണവും നിലവിലുള്ള അലങ്കൂരത്തുകളും നിലവിൽത്തുടരുന്നതുകൂടെ പദ്ധതിയാക്കി ആയതിനെ മാറ്റാനും സാധിക്കും.

(3) സർക്കാർ നീറ്റേശമായ ഗ്രീൻ പ്രോട്ടോക്കോൾ, ഗ്രാമപദ്ധതിയുടുകൾ ഏറ്റുടറ്റത്ത് നടപ്പിലാക്കുന്നത് ജൈവ വൈവിദ്യം സംരക്ഷിക്കുന്നതിന് വഴി തെളിക്കും.

(4) തിരുനെല്ലി ഗ്രാമപദ്ധതിയിൽ ജൈവ വൈവിദ്യ നിധി സ്വത്രപിക്കുന്നതിന് പ്രാരംഭ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആരംഭിച്ചവെക്കിലും വന്നവകുപ്പിന്റെ ചില പ്രയോഗങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് നിധി സമാഹരിക്കാൻ സാധിച്ചില്ല ജൈവ വൈവിദ്യ നിധിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ചട്ടങ്ങളിലെ അവധുന്ത ഇതിന് ഒരു കാരണമാകുന്നതിനാൽ ജൈവ വൈവിദ്യ നിധി ഫോറ്ക്കിക്കുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ചട്ടങ്ങളിൽ വ്യക്തത ഉണ്ടാവുണ്ട്.

(5) പി.ബി.ആർ.-ൽ രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള വിവരങ്ങളെല്ലാം, അറിവുകളെല്ലാം, ബഹിക സ്വന്തവകാശങ്ങളെല്ലാം കുറിച്ച് തുട്ടൽക്കൾ ചർച്ചയും നയത്രിപ്പിക്കണമും ആവശ്യമാണ്.

(6) ഒന്ന് സംരക്ഷണമായി ബന്ധപ്പെട്ട തീരുമാനങ്ങൾ കൈക്കൊള്ളുന്നോൾ ബി.എം.സി.-യുടെ നിർദ്ദേശങ്ങൾക്കിടയാക്കി കണക്കിലെടുക്കുന്നത് ഉചിതമായിരിക്കും.

(7) അനുകൂല ജൈവ വൈവിധ്യ ജീവികൾ അപേക്ഷയാക്കായി ഉണ്ടാകുന്ന ബുദ്ധിമുട്ടുകൾ ഉണ്ടാക്കി കിട്ടുന്നതിന് നടപടിയുണ്ടാകണം.

(8) ജീവികൾക്ക് ഡിജിറ്റേറേഷൻ നടത്തുന്നോൾ പുതിയ വിവരങ്ങൾക്കിടയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതിനാവശ്യമായ ടെക്നോളജി സൗഹ്യം വൈദിക്കുന്ന മനസ്സിലെ നടപടി ഉണ്ടാകണം.

(9) പഞ്ചായത്തിലെ നിലവിലുള്ള ദാനംബിന പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് പുരോധാണ്ട് ജൈവ വൈവിധ്യ സംരക്ഷണം പോലുള്ള തുടർപരിപാടികൾ പഞ്ചായത്തിന് നിർവ്വഹിക്കേണ്ടിവരുന്നത് നിലവിലുള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ ഉപയോഗിച്ച് പ്രസ്തര ജോലിക്കു എറ്റുത്ത് നടത്തുന്നതിന് പ്രായോഗികമായ ബുദ്ധിമുട്ടുകൾ നേരിടേണ്ടി വരുന്ന സാഹചര്യത്തിൽ ഇതു അവസ്ഥാവിശേഷം തരണം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള നടപടി സ്ഥിരകരിക്കണം.

(10) നവകേരള മിഷൻസ് ഭാഗമായ ഹരിതക്കേരളം, ജൈവ പച്ചകൾ വ്യാപനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രവർത്തനാം ഏന്നിവ എക്കൊപിസ്റ്റിച്ച് നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് ഒരു പ്രതിനിധിയായ ബി.എം.സി.-യുടെ കമ്മിറ്റിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നത് ഉചിതമായിരിക്കും. ടി നിർദ്ദേശം സ്വീകാര്യമാക്കണ പക്ഷം ബി.എം.സി.-യുടെ ഘടനയിൽ അതിനുസ്പതമായ മാറ്റം വരുത്തേണ്ടതാണ്.

(11) പഞ്ചായത്ത് തലത്തിലുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് കുത്രുമായി മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശം നൽകി എക്കൊപിസ്റ്റിക്കുന്നതിന് ജീലൂതല കമ്മിറ്റികളും വാർഡുതല കമ്മിറ്റികളും അപീക്കറിക്കുന്നത് തുട്ടൽക്കൾ ഫലപ്രദമായിരിക്കും.

(12) പി.ബി.ആർ.-ൽ തയ്യാറാക്കിവച്ച ധാരാ അനന്തരാസ് ചെയ്ത് ആയതിനെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി പദ്ധതി ആസൂത്രണ മേഖലയുമായി സംബന്ധിപ്പിച്ച് ജൈവ വൈവിധ്യ സംരക്ഷണ പദ്ധതികൾ നടപ്പാക്കാൻ സാധിക്കണം.

(13) വികസന സ്കൂൾസിഡ് കമ്മിറ്റിയുടെ മന്ത്രിൽ എത്രുന്ന ജൈവ വൈവിധ്യവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിഷയങ്ങൾക്ക് ആവശ്യമായ പ്രാധാന്യം ലഭിക്കുന്നതിന് നടപടിയുണ്ടാകണം.

**19. കേരള ബന്ധാദ്യവേഴ്സിറ്റി ബോർഡിന്റെ പ്രവർത്തനം സംബന്ധിച്ച്
താഴെപ്പറയുന്ന പ്രകാരം ബോർഡി ചെയ്യേണ്ട സമിതിയിലെ അറിയിക്കേണ്ടാണ്**

(1) നാഷണൽ ബന്ധാദ്യവേഴ്സിറ്റി അഭ്യന്തരിയിൽ, ഫൗട്ട് ബന്ധാദ്യവേഴ്സിറ്റി ബോർഡി, തദ്ദേശസ്വയാനങ്ങൾ, സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ഭാഗമായുള്ള ബന്ധാദ്യവേഴ്സിറ്റി മാനേജ്മെന്റ് കമ്മറ്റികൾ എന്നിങ്ങനെയുള്ള ത്രിലെ സംവിധാനത്തിലെ പ്രധാനപ്പേരുടെ മുൻ്നിറ്റായ ബി.എം.സി. മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ തലത്തിൽ ഒരു വൈവിധ്യത്തിന്റെ സംരക്ഷണവും ഒരു വൈവിധ്യ ആളുക്ക് നടപ്പിലാക്കുന്നതും, ബി.എം.സി. നല്ല രീതിയിൽ പ്രവർത്തിക്കണമെങ്കിൽ ലോജിക് സഹപ്പാർട്ടും ഫൂമൻ റിസോഴ്സും ആവശ്യമാണ്.

(2) വാടകക്കെട്ടിന്തതിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ബോർഡിന് സമിരമായ ഏക്കടം ആവശ്യമാണ്. സമിരം ജീവനക്കാരുടെ അഭ്യന്തരം ബോർഡിന്റെ ഒരു പരിമിതിയാണ്.

(3) മുഖ്യവൈ സംരക്ഷണം ധാർമ്മികവ്യമാക്കുന്നതിന് സംസ്ഥാനത്തെ വന്ന തുംഖി, പിഷ്ടിനും, സോയിൽ കൺസർവേഷൻ, സർവ്വേ തുടങ്ങിയ വകുപ്പുകൾ ബോർഡായി ഒത്തൊക്കെമിച്ച് പ്രവർത്തിക്കുന്നതായിട്ടുണ്ട്.

(4) വ്യാവസായിക അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഒരു വിഭവങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കുന്നവർ അവരുടെ വകുപ്പാനത്തിന്റെ ഒരു വിഹിതം ഒരു വൈവിധ്യ സംരക്ഷണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് തിരിച്ച് നൽകേണ്ടതുണ്ട്. അതിന്റെ ഭാഗമായി ആയുർവേദ മരന്നാനിർമ്മാതാകൾ, പാർമസ്യുട്ടികൾ കുന്നികൾ, വാല്യ ആധാർ പിംഡ് എൽപ്പോർട്ടേഷൻ തുടങ്ങിയ 2500-കാളം കുന്നികൾക്ക് നോട്ടീസ് നൽകിയിട്ടുണ്ട്. 176 കുന്നികൾ ഒരു ചെറുപ്പിന്റെക്കിലും ബെന്നിഫിറ്റ് ക്ഷയറിംഗിന് തയ്യാറായിട്ടുണ്ട്.

(5) ബെന്നിഫിറ്റ് ക്ഷയറിംഗിന്റെ ഭാഗമായി ലഭിക്കുന്ന തുക, അതായെ സമലഭത്തെ ബന്ധാദ്യവേഴ്സിറ്റി മാനേജ്മെന്റ് കമ്മറ്റിയുടെ ലോകൽ ബന്ധാദ്യവേഴ്സിറ്റി ഫണ്ടിൽ നിക്ഷേപിച്ച് ടി തുക വിനിയോഗിച്ച് ബി.എം.സി.-യുടെ അറിവോടുള്ള ഒരു വൈവിധ്യമിട്ടുന്നത്. ലോകൽ ബന്ധാദ്യവേഴ്സിറ്റി ഫണ്ട് ഉപയോഗിച്ച് ആ പ്രദേശത്തെ ബന്ധാദ്യവേഴ്സിറ്റി ആക്ഷണിപ്പാനുസരിച്ചായി നികുളം, പുഴകുളം, കളഞ്ഞുളം, ആവാസവ്യവസ്ഥയും ഒരു വൈവിധ്യവും സംരക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശം ബന്ധാദ്യവേഴ്സിറ്റി ബോർഡി നൽകുന്നാണ്.

(6) ബി.എം.സി.-കൾക്കുള്ള ശാസ്ത്രീയ പരിജ്ഞാനങ്ങൾ പരിഹരിക്കുന്നതിനായി ശീമേലയിൽ അറിവുള്ള ശാസ്ത്രങ്ങളും മറ്റ് വിദ്യകളും ഉൾപ്പെടുത്തി ബോർഡി, ഒരു ടെക്നോളജി സഹപ്പാർട്ടിക്യൂ ഫൂസിറ്റ് (ടി.എസ്.ജി.) ലിസ്റ്റ് തയ്യാറാക്കുകയും ഇപ്രകാരം ആറിക്കരിച്ച ഗ്രൂപ്പിന്റെ സാങ്കേതിക സഹായം ഏത് സമയത്തും ബി.എം.സി.-ക്ക് ലഭിക്കുന്നതുമാണ്.

(7) എല്ലാ വർഷവും ലോകൻ്റെ ബയ്യാബെഡ്വേഴ്സിറ്റി ഫണ്ട് ഓഫീസ് ചെയ്യശേഷം ഓഫീസ് റിപ്പോർട്ട് നാഷണൽ ബയ്യാബെഡ്വേഴ്സിറ്റി അതോറിറ്റിക്ക് അധ്യച്ച കൊടുക്കണമെന്ന് ചട്ടത്തിൽ വിഭാവനം ചെയ്തിട്ടുണ്ടെങ്കിലും ആയത് പ്രാവർത്തികമാക്കുന്ന തലത്തിലേള്ള് ബോർഡിൽനിന്നും പ്രാവർത്തനം എത്തിയിട്ടില്ല.

(8) ഓരോ ജില്ലയിലെയും ജൈവ വൈവിഭ്യുത്തക്കുറിച്ച് മനസ്സിലാക്കാൻ ബോർഡിന് ലഭ്യമാക്കി സംവിധാനങ്ങളിലൂതുത്തിനാൽ, വടക്കൻ മേഖലയിൽ എന്ന്, സ്വാമിനാമൻ റിസർച്ച് സെന്ററിനെന്നും, മധ്യ കേരളത്തിൽ കേരള ഫോറസ്സ് റിസർച്ച് ഇൻസ്റ്റിറ്യൂട്ടിനെന്നും, തെക്കൻ മേഖലയിൽ അവഹരിലൂൽ നെഹ്രൂ ടോപ്പിക്കൽ ബബാട്ടുണിക്ക് ഗാർഡൻ റിസർച്ച് ഇൻസ്റ്റിറ്യൂട്ടിനെന്നും ആന്റുരിക്കേണ്ടിവരുന്നു. ജൈവ വൈവിഭ്യു ദാവേഷണത്തിന് ബോർഡിൽനിന്നും ഹെലോഷിപ്പ് ലഭിക്കുന്നവർ സംസ്ഥാനത്തെ മുണ്ണിവേഴ്സിറ്റികളിൽ റിസർച്ച് ചെയ്യുന്നു.

(9) ബയ്യാബെഡ്വേഴ്സിറ്റി ബോർഡിൽനിന്നും നേതൃത്വത്തിൽ കേരള മുണ്ണിവേഴ്സിറ്റി യിലെ ബോട്ടണി വകുപ്പിൽനിന്നും സഹായത്തോടുകൂടി "സീഡ് ബാക്സ്" മുണ്ണിവേഴ്സിറ്റി ക്യാമ്പസ്സിൽ ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. നാഷണൽ മെഡിസിനീൽക്ക് പൂണ്ട് ബോർഡിൽനിന്നും സാമ്പത്തിക സഹായത്തോടുകൂടിയുള്ള ഒരു പ്രോജക്ട് വയനാട് ജില്ലയിൽ നടത്തുന്നുണ്ട്. ആദിവാസി കൂട്ടടക്കം താഴെപ്പറ്റപ്പ് പദ്ധതിയിൽ ഏർപ്പെടുന്നവരുടെയും മാനവശാശ്വി ഉപയോഗിച്ച് ഒരുംഗ്യസമ്പ്രദായശില്പിക്കുന്ന ദി ലക്ഷം രൂപയുടെ പ്രോജക്ട് 5 പദ്ധതായതുകളിൽ ബോർഡ് നേതൃത്വം ചെയ്യുന്നുണ്ട്.

(10) ബി.എം.സി.-കളുമായി സഹകരിച്ച് ജൈവ വൈവിഭ്യും, ആവാസവ്യവസ്ഥ, ജലം, ഏന്നിവയുടെ സംരക്ഷണം തൊഴിലുപ്പ് പദ്ധതിയിലുടെ നടപ്പിലാക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ച് സർക്കാരിന് ബോർഡ് കത്തയച്ചിട്ടുണ്ട്.

(11) പി.ബി.ആർ. ഡിജിറ്റേസ് ചെയ്യണമെന്ന് പൂണ്ടിംഗ് ബോർഡ് ആവശ്യപ്പെട്ടതുനാശിച്ച്, നാഷണൽ ഇൻഫോർമേഷൻസിൽ സെന്ററുമായി ചേർന്ന് സോഫ്റ്റ്‌വെയർ തയ്യാറാക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു.

20. വയനാട് ജില്ലാ സന്ദർശനത്തിനുശേഷം, പാലക്കാട് ജില്ലയിലെ പദ്ധതായതുകൾ ബി.എം.സി. ഫൂഡീക്രിക്കന്നതിൽ ഉണ്ടായ പുരോഗതി, ബി.എം.സി.-യുടെ പ്രവർത്തനം, നെല്ലിയാവതിയിലെ ജൈവ വൈവിഭ്യും, അവയുടെ സംരക്ഷണത്തിനായി

സിക്കിച്ചുവരുന്ന നടപടികൾ എന്നിവ മന്ത്രിലാക്കുന്നതിനും വിവരങ്ങൾ ശേഖരിക്കുന്നതിനമായി 26-9-2017-ൽ നെല്ലിയാസ്തി ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിൽ സമിതിയോഗം ചേർന്നു. ആയതിന്റെ വിശദാംശങ്ങൾ ചുവടെ ചേർക്കുന്നു:

(1) പാലക്കാട് ജില്ലയിലെ എല്ലാ പഞ്ചായത്തുകളിലും ബി.എം.സി.-കൾ തുടർന്നു പാലക്കാട് ജില്ലയിലെ ഒരു വൈദിക ക്ലബ്ബും അംഗങ്ങൾ അംഗങ്ങൾ പാലക്കാട് ജില്ലയിലെ എല്ലാ പഞ്ചായത്തുകളിലും ജീവ വൈദിക സംരക്ഷണത്തിനും ജീവ വൈദിക സംരക്ഷണ സമിതികൾ തുടർന്നു പാലക്കാട് ജില്ലയിലെ ഒരു വൈദിക സംരക്ഷണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രവർത്തനങ്ങൾ പാലക്കാട് ജില്ലയിൽ കാര്യക്ഷമമായി നടക്കുന്നുണ്ടോ ജില്ലയിലെ അറുപട്ടാളം പഞ്ചായത്തുകളിൽ ഇന്നിയും രജിസ്ട്രേറുകൾ തയ്യാറാക്കുന്നതായിട്ടുണ്ടെന്നും സമിതി മുമ്പാക വ്യക്തമാക്കപ്പെട്ടു.

(2) പെരിയാർ വനസ്പേതത്തിൽ വനം വകുപ്പ്, ജനങ്ങളുടെ സഹകരണ തൊട്ടുടർന്ന് വന സംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങളും ഇങ്കോ പ്രോജക്ടിന്റെ ഭാഗമായുള്ള പദ്ധതികളും വിജയകരമായി നടപ്പിലാക്കി വരുന്നതുപോലെ നെല്ലിയാസ്തി മേഖലയിലും ഇതേ പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കണമെന്നും അതുവഴി വന സംരക്ഷണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രവർത്തനിക്കുന്നവർക്ക് മെച്ചപ്പെട്ട വരമാനവും പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ സജീവ പങ്കാളിത്തവും ഉറപ്പുവരുത്താൻ കഴിയുമെന്നും ഈ മേഖലയിലെ തൊട്ടുടർന്നുള്ള ഉൾപ്പെടെയുള്ള വനമുഖി, പറമ്പിക്കുളം വനവാസ സങ്കേതത്തിന്റെ ഭാഗമാക്കാൻ കഴിഞ്ഞാൽ അവിടെ കാര്യക്ഷമമായ വന സംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ സാധ്യമാക്കുമെന്നും തന്ത്രം വനവിഭാഗങ്ങളും സംരക്ഷിക്കാൻ ഉതകന്ന പ്രത്യേക പദ്ധതികൾ വിജാവനം ചെയ്യാൻ കഴിയുമെന്നും സമിതിയിൽ തെളിവ് നൽകപ്പെട്ടു.

(3) നെല്ലിയാസ്തിയിലെ ചതുപ്പ് നിലങ്ങൾ തൊഴിലുപ്പ് പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഭാഗമായി സ്ഥലപ്പീകരിപ്പെട്ട അവസ്ഥയിലാണെന്നും, മുന്ത് നടപ്പിലുള്ള ഉത്തരവസ്ഥാനമായ നെല്ലിയാസ്തിയിൽ വേന്തേക്കാലംതു അനവേപ്പെടുന്ന കട്ടതെ കടിവെള്ള ക്ഷാമം ഒരു പരിധിവരെ തടയുന്നതിന് അവശേഷിക്കുന്ന ചതുപ്പ് മുന്നേയക്കിലും നിലനിർത്തേണ്ടത് ആവശ്യമാണെന്നും, ബന്ധപ്പെട്ട ഉദ്ദേശഗസ്തം സമിതിയിലെ അറിയിക്കുന്നാണ്.

(4) നെല്ലിയാസ്തിയിലെ വനപ്രദേശങ്ങൾ ലോകത്ത് മറ്റൊരിടങ്ങിലും കാണാത്ത ജീവ വൈദിക ക്ലബ്ബുകളും കലാവായാണെന്നും, അവിടെയുള്ള വനപ്രദേശങ്ങളും വേദ്യാടക്കം, അനധികൃത റോഡ് നിർമ്മാണം, തോട്ടങ്ങളിലെ അമിത കീടനാശിനി പ്രയോഗം എന്നിവ ജീവ വൈദിക സമ്പത്തിന് ഭിഷണിയായി വരുന്നുണ്ടെന്നും, വനമേഖലയിൽ നടത്തുന്ന

അന്യയിക്കുന്ന നിർമ്മാണം പ്രവർത്തനങ്ങളും കരികൾ കൊടികളുടെ പ്രവർത്തനവും വന്നുജീവികൾക്ക് ഭീഷണിയാക്കണംബോം, ഇടാതെ കുട്ടതീ പോലുള്ള പ്രസ്താവങ്ങളും വന്നുമണ്ണങ്ങൾ നാട്ടിലേക്കിരിഞ്ഞുനിന്ന് കാരണമാക്കണംബോം സമിതിയെ അറിയിക്കുകയുണ്ടായി. പുകളിലെ കയ്യുറം ചീപ്പിച്ച് നിരോധകങ്ങം ആവാസവ്യവസ്ഥയും തിരിച്ചു കൊണ്ടുവരുന്നതിനും, നെല്ലിയാസ്തിയിൽ ഖാന്ധിക് നിരോധനം എൻപ്പെട്ടതുനിന്നും കുറിസം വക്കപും, വനം വക്കപും ഏകോപ്പിച്ച് നടപടി സ്വീകരിക്കുന്നതിനും വേണ്ട നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകണമെന്ന അഭിപ്രായവും ഉയർന്നാവനു.

(5) നെല്ലിയാസ്തി ജൈവ വൈവിഭ്യ സസ്യ ജാലങ്ങളുടെ കലവറയാണെങ്കിലും, തദ്ദേശവാസികൾക്ക് ആയത് സംബന്ധിച്ച അവഭോധം പരിമിതമാണെന്നും എന്നാൽ ചെറുനെല്ലി കോളനിയിലെ ആദിവാസികൾക്ക് ഒഴുക്ക സസ്യങ്ങളുടെ അഭിയാമുണ്ടും ചെടികൾ ശേഖരിച്ച് അവർ സ്വകാര്യ വ്യക്തികൾക്ക് തുമ്മായ റിലഫ്സ് നൽകാറുണ്ടോം, വളർച്ചയെത്തുടരുന്നതിന് മുമ്പ് സസ്യങ്ങൾ പറിച്ചെടുക്കുന്നത് അവയുടെ വംഗമാശത്തിന് കാരണമാക്കുമെന്നതിനാൽ ഇത്തരത്തിൽ ശേഖരിക്കുന്നത് തടയുന്നതിന് ബി.എം.സി.-കൾ മുവേദ നടപടി സ്വീകരിക്കുന്നതാണോ, സമിതി മുമ്പാകെ തെളിവ് നൽകപ്പെട്ട്.

(6) നെല്ലിയാസ്തിയിൽ മാത്രം കാണപ്പെടുന്ന പ്രത്യേക ജൈവ സസ്യങ്ങളും അഞ്ചു ഉൾപ്പെടുത്തി ജീസ്റ്റുടെ തയ്യാറാക്കുന്നതിനുള്ള നടപടി ആരംഭിച്ചിരുന്നു, അതുകൂടം സസ്യങ്ങളോ വനവിദ്വാന്മാരോ ശേഖരിക്കുന്നതിനോ ഉപയോഗിക്കുന്നതിനോ അതിന്റെ ധ്യാനത്തിലും ലാം ലാറ്റിക്കുന്നതിനോ നടപടികളുണ്ടാം സ്വീകരിച്ചിട്ടിരുന്നും ബന്ധപ്പെട്ട ഉദ്യാഗസ്ഥർ അറിയിക്കുകയുണ്ടായി. തദ്ദേശവാസികൾ നെല്ലിയാസ്തിയുടെ താഴ്വരങ്ങളിൽ തുല്യജീവ മത്സ്യത്തിൽ പരിപോഷിപ്പിക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ നടപടി സ്വീകരിക്കുന്നുമെന്ന് പരിസ്ഥിതി പ്രവർത്തകൾ സമിതിയോട് അല്പത്തിമിച്ച്

21. ബന്ധാളജിക്കൽ ദൈഡേഴ്സിറ്റി ആള്ളിൽ വിഭാഗം ചെയ്യുന്ന ജൈവ വൈവിഭ്യ സംരക്ഷണം, ജൈവ വൈവിഭ്യത്തിന്റെ സുസ്ഥിര ഉപയോഗം, ജൈവ വൈവിഭ്യത്തിന്റെ സംരക്ഷണത്തിനവേണ്ടി ലാം തുല്യമായി പങ്കവയ്ക്കു എന്നിവ പ്രായോഗിക തലത്തിൽ കൊണ്ടുവരിക എന്നപ്പെടുത്താണ് ബന്ധാഡൈവൈഴ്സിറ്റി ബോർഡിന്റെ പ്രധാനപ്പെട്ട ഉത്തരവാദിത്വം. അതിന്റെ പ്രതായായ തുല്യ ഉത്തരവാദിത്വം നിറവേറ്റുന്നതിന് ആവശ്യമായ മരംപ്പു വിഭവശേഷിയുടെ കവർ സമിതിയുടെ തുല്യയിൽപ്പെടുകയുണ്ടായി. പ്രവർത്തന മികവിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ തുല്യതയിലെ ഏറ്റവും പ്രോ-ആക്ഷുടിവായിട്ടുള്ള ബന്ധാഡൈവൈഴ്സിറ്റി ബോർഡിയായി കേരള ബന്ധാഡൈവൈഴ്സിറ്റി ബോർഡിനെ കേരള സർക്കാരും നാഷണൽ ബന്ധാഡൈവൈഴ്സിറ്റി അഭ്യന്തരിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളത് വളരെ

അഭിമാനകർമ്മാണ്. സ്വന്തമായി ഒരു കെട്ടിടപോലും ഇല്ലാതിരുന്നിട്ടും, സമിരം ജീവന ക്ഷായിട എല്ലാം പദ്ധ്യൂമല്ലാതിരുന്നിട്ടും ഈ അഭിമാനകർമ്മായ നേട്ടം കൈവരിക്കാനായത് ജീവനക്കാരുടെ സേവന മനോഭാവമുല്ലമാണ്. കേരള സംസ്ഥാന ബന്ധ്യാദൈവൗളിറ്റി ബോർഡിന്റെ പ്രവർത്തനം കരച്ചുട്ടി മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിന് ബോർഡിന് ആവശ്യമായ അടിസ്ഥാന സംഖരണങ്ങൾ ഒക്കെന്നുകൊണ്ടു കരിക്കിന്നുകൊണ്ട് സർക്കാരിന്റെ ഉത്തരവാദിത്തമായി സമിച്ചി കയറുന്നു. ആയതിനാൽ ബന്ധ്യാദൈവൗളിറ്റി ബോർഡിന്റെ പ്രവർത്തനം മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി ആവശ്യമായ സമിരം ജീവനക്കാരെയും സമിരം കെട്ടിടവും അഭിമാനക്കണക്കുമന്ന് സമിച്ചി ശിപാർശ ചെയ്യും.

22. നമ്മുടെ ജീവ സ്വന്തത് നിലനിർത്തേണ്ടത് ഓരോ പൊരുസ്ത്രീയും കടമയാണ്. പച്ചപ്പുകൾ നശിപ്പിക്കപ്പെടുന്നത് ഒരുവ്വരെ ജീവ സ്വന്തത് കരിയുന്നതിന് ഒരു കാരണമാണ്. തൊഴിലുപ്പ് പദ്ധതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഭാഗമായി റോധുകളുടെ അതികകൾ വെട്ടി പച്ചപ്പുകൾ നശിപ്പിക്കുന്ന പ്രവർത്തനക്കാരായി വയനാട് ജില്ലാ സന്ദർശനത്തിലും, തൊഴിലുപ്പുണ്ട് ചില പ്രവർത്തനങ്ങൾ നെല്ലിയാംപതിയിലും മുക്കരമെയ പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കിയതായി പാലക്കാട് സന്ദർശനത്തിലും സമിച്ചിയും മനസ്സിലാക്കാൻ സാധിച്ചു. അതിരുപ്പള്ളി, ശായത്രിപ്പള്ളി, ചിറ്റരീപ്പള്ളി (ഭാരതപ്പുഴ) എന്നീ മുന്ന് പഴകളുടെ ഉത്തരവ സ്വന്തമായ നെല്ലിയാംപതിയിലെ പച്ചപ്പുകളുല്ലാം തൊഴിലുപ്പ് പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി വെട്ടിമാറ്റിയതിന്റെ ഫലമായി മല്ലു മുഴവൻ ലെല്ലിച്ചോപകയും, അക്കാദാനാത്തായും വേന്നുകൊല്ലതു് അതിരുക്കമായ കടിവെള്ള ക്ഷാമം അനുബപ്പെടുന്നതായും സമിച്ചി മുന്നാകെ തെളിവ് നൽകപ്പെട്ടിരുന്ന തൊഴിലുപ്പ് പദ്ധതി ചെയ്യുന്നവരുടെ മരംജ്ഞവിഭവശേഷി ജീവ വെവിഭവ്യം സംരക്ഷിക്കാൻ സാധ്യമാകാംവിധം ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നത് ഉചിതമായിരിക്കുമെന്ന് സമിച്ചി അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. തന്ത്ര പ്രദേശത്തെ ജീവ വെവിഭവ്യത്തിന് കോട്ടം തട്ടാത്ത റീതിയിൽ ബി.എ.സി.-കളുമായി സഹകരിച്ച് ജീവ വെവിഭവ്യ സംരക്ഷണവും ആവാസ വ്യവസ്ഥയുടെ സംരക്ഷണവും നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് തൊഴിലുപ്പ് പദ്ധതികൾ പ്രയോജന പ്പെടുത്തുന്നുമെന്ന് സമിച്ചി അഭിപ്രായപ്പെട്ട മാത്രമല്ല പ്രസ്തുത പദ്ധതി തന്മുൻതടങ്ങളു സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും പരിപാലിക്കുന്നതിനും പ്രയോജനപ്പെടുത്താൻ സാധിക്കുമെങ്കിൽ ധാരാളം ആവാസവ്യവസ്ഥകളെ നടപ്പിലാക്കുന്നതായി. ആയതിനാൽ ജീവ വെവിഭവ്യ ആഴ്ചക്കാല വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമായി, തൊഴിലുപ്പ് പദ്ധതിയെ ആവാസ വ്യവസ്ഥയെ നശിപ്പിക്കാതെ, ജീവ സംരക്ഷണ പ്രപ്രതിയാക്കി മാറ്റുന്നതിനുള്ള ഉചിതമായ നടപടി സ്ഥിരക്കണക്കുമെന്ന് സമിച്ചി നിർദ്ദേശിക്കുന്നു.

23. അപൂർവ്വമായ ജൈവ വൈവിധ്യം നിലനിർത്തി സംരക്ഷിക്കുന്നവർക്കും ജൈവ സംരക്ഷണാത്മിന് തയ്യാറായിട്ടുള്ള ക്രമീകരിക്കും സ്പൂഷ്യതെ ഇൻസൈറ്റിവ് നല്കാൻ കഴിയുമെങ്കിൽ ആയത് ജൈവ സംരക്ഷണം തുടർത്തെ ഫലപ്രദമായി നടപ്പിലാക്കാൻ സാധിക്കും. പ്രത്യേക നാട്ടുമാരിനങ്ങൾ, നൈറ്റിനങ്ങൾ, ചില പ്രത്യേക കിഴങ്ങ് വർഗ്ഗങ്ങൾ, പ്രത്യേക ശ്രീഡി ആനിമൽസ് എന്നിവയെ സംരക്ഷിക്കുന്നതിന് ബോർഡ് ഫണ്ട് നൽകി വരുന്നതാണ് സമിതി നന്ദിപ്പിലാക്കും. ഒരു ജൈവ വൈവിധ്യത്തോടൊപ്പം ആവാസവ്യവസ്ഥയോ പരിരക്ഷിക്കുന്നവർ അതിലൂടെ സമൃദ്ധതയിൽ സർക്കാരിന്നുണ്ടാകുന്ന ലാഭ, സുസ്ഥിര വികസനത്തിന് ഉണ്ടാകുന്ന മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനും സാധിയാണ്. കണക്കിലെടുത്തുകൊണ്ടുള്ള മലപ്പറമ്പിലും തങ്ങൾക്ക് ചുരുതുള്ള ജൈവ വൈവിധ്യം സംരക്ഷിക്കുന്നതിന് സാധിയാണ്. ഉണ്ടാകുന്ന മാത്രമേ ഒന്നഞ്ചേർച്ച, തങ്ങൾക്ക് ചുരുതുള്ള ജൈവ വൈവിധ്യം സംരക്ഷിക്കുന്നതിന് തുടർത്തെ ആഗ്രഹ പുലർത്തുകയുള്ളൂണ്ട് സമിതി അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. ആയതിനാൽ ഒരു ജൈവ വൈവിധ്യത്തോടൊപ്പം ആവാസ വ്യവസ്ഥയോടൊപ്പം പരിരക്ഷിക്കുന്നവർ അതിലൂടെ സമൃദ്ധതയിൽ സർക്കാരിന്നുണ്ടാകുന്ന ലാഭ, സുസ്ഥിര വികസനത്തിനും ഉണ്ടാകുന്ന മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനും സാധിയാണ്. കണക്കിലെടുത്തുകൊണ്ടുള്ള മലപ്പറമ്പിലും തങ്ങൾക്ക് ചുരുതുള്ള ജൈവ വൈവിധ്യം സംരക്ഷിക്കുന്നതിന് സാധിയാണ്.

24. 2002-லെ ഒഴിവ് വൈവിധ്യം ആക്കിരേണ്ട് വകുപ്പ് 41, 2008-ലെ സംസ്ഥാന ഒഴിവ് വൈവിധ്യം ചട്ടങ്ങളിലെ ചട്ടം 20(1) എന്നിവ പ്രകാരം ഒഴിവ് വൈവിധ്യം പരിപാലന സമിതികൾ (ബി.എം.സി.) ആവികരിക്കേണ്ടതാണെന്ന് നിഷ്പൽച്ചിട്ടുള്ള ഒഴിവ് വൈവിധ്യം സംരക്ഷണവും ഒഴിവ് വിഭവങ്ങളുടെ സുസ്ഥിരീയപദ്ധതിയാശവും ഉറപ്പുവരുത്തുക, ഒഴിവ് വൈവിധ്യം പെരുതുക കേന്ദ്രങ്ങളുടെ പരിപാലനം, വാണിജ്യവശ്യങ്ങൾക്ക് ഒഴിവ് വിഭവങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കുന്നതിലൂടെ ഉണ്ടാകുന്ന നേരങ്ങളുടെ പദ്ധതിയും ജനകിയ ഒഴിവ് വൈവിധ്യം രജിസ്റ്റർ തയ്യാറാക്കൽ, രജിസ്റ്ററിൽ രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള പരമ്പരാഗത അറിവുകളുടെ സംരക്ഷണം തുടങ്ങിയ പ്രധാനപ്പെട്ട ചുമതലകൾ ഒഴിവ് വൈവിധ്യം പരിപാലന സമിതികൾ നിർവ്വഹിക്കേണ്ടതായി വരുന്നുണ്ട്. ഇത്തരം പ്രധാനപ്പെട്ട ചുമതലകൾ വഹിക്കുന്ന ഒഴിവ് വൈവിധ്യം പരിപാലന സമിതികളുടെ നിർദ്ദേശങ്ങൾക്ക് അർഹമായ പ്രാധാന്യം നൽകേണ്ടതും മനസ്യ പ്രവർത്തികകാണ്ഡം ഒഴിവ് വൈവിധ്യം നഷ്ടപ്പെടുത്തുവാൻ ഒഴിവ് വൈവിധ്യം പരിപാലന സമിതികൾ റിപ്പോർട്ടുചെയ്യുകൾക്കുണ്ടായി അവരുടെ റിപ്പോർട്ടിന് മുൻഗണന നൽകി ഒഴിവ് വൈവിധ്യം സംരക്ഷിക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ നടപടി ഉണ്ടാക്കണമെന്നാം സമിതി നിർദ്ദേശിക്കുന്നു.

25. ஜெவ வெவிலியு பறிபாலன ஸமிதிக்காகச் சடி 20 பிகார் உடன
நிஶயிடிடுவதைப்படி பல பவுயத்துக்களிலும் உடனடியும் விதவுமாயி அங்கேணுகூ
நிஶயிடுகளைகளும் ஸமிதியை ஸமந்தர யோசனைத்தில் வித்துக்கைப்படி சடி 20(2)
பிகார், தாழை ஸமாபநங்களுடை ரெள ஸமிதி நிதிமுறைகளை ஆகு அங்கேணுகூ
கமிழியில் உள்ளயிரிகளை, நாட்டுவெவுமார், கரிசுகரி, வாவிவெணுக்கைவால்/
வித்துக்கைவால், மற்று தொഴிலாஜிக்கரி, ஜெவ வெவிலியு உபயோகிகளைவகுதை
ஸங்கடநயிலை அங்கேணுக்கரி, ஸாதுபரிக் ஸேவகரி, அவூபகரி, சவேஷகரி,
பி. எஃ. ஸி. புவர்த்தநங்களுடை லாமாகவான் கடியுமென வித்துக்கைகளும் ஏதெங்கிலும்
ஸங்கட ஸங்கடநயிலை வித்துக்கை துக்கனிய வித்துக்கைத்துப்படுவதாகள் எது
தெருங்கட்டுக்கைப்படிகள் அங்கேணுகூகளும் பின்து சடித்தில் நிதிமுறைக்கிள்களை, நிஶயிடு
வித்துக்கைத்துப்படுவது தெள ஆ ஸமிதிக்குலிலேயும் தெருங்கட்டுக்கைப்படுகளைமொன்று
பறிஶோயிக்கேளத்து ஆவழுமான். பி. எஃ. ஸி.க்கரி ஞாபிக்கியு கடின்றாக
அதிலை அங்கேணுக்கரி படி பிகாரமுடிவுவர் தெளாயாளோயையும் ஜெவ வெவிலியு
வேங்கலை தலத்தில் விவு நடந்துமொன்று ஸமிதி நிதிமுறைகளை.

27. வி.ஏ.ஏ.ஸ்.-கசிக்க பவுயாயதை தலத்தின் மாறுமான் கணிரீ உஜ்ஜெதாங் அடியதிலே புவர்த்தனம் ஜில்லாதலத்தின் வழாபிப்பிகேள்கூத் தொவரூமானாக ஸமிதி அலீபுராயபெடு பவுயாயதை தலத்திலும் புவர்த்தனங்கள்க் குடுமாய மாற்ற நிர்வேஶம் நல்காமதிகூம் விஶகலாம் செய்யுமதிகூம் ஜில்லாதல கணிரீக்கும் வார்வுதல கணிரீக்கும் ரூபிக்கிரகமைனா ஸமிதி சிலபார்ஷ செய்யா.

28. പ്രത്തി വിവാദശ ഉപയോഗിക്കുന്നവർ ജൈവ വൈവിധ്യ സോഫ്റ്റ്‌വെഡ്സുമായി ഉണ്ടാകുന്ന കരാറിൽ പ്രത്തി വിവാദഭൂട്ടം conservation, protection, benefit sharing എന്നിവയും പ്രാധാന്യം നൽകേണ്ടതാണെന്ന് ഏം 16-ൽ വ്യക്തമാക്കുന്നു. വ്യാവസായികാടിസ്ഥാനത്തിൽ ജൈവ വിവാദങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കുന്നവർ അവരുടെ

വയമാനത്തിന്റെ ഒരു വിഹിതം ജൈവ വൈവിധ്യ സംരക്ഷണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് തിരിച്ചു നൽകേണ്ടതുണ്ടെങ്കിലും വ്യാപാരാധികാരിസ്ഥാനത്തിൽ ജൈവ വിവരങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കുന്നവർ ആയം benefit sharing-ന് തയ്യാറായിട്ടില്ലെന്നും സമിതിയ്ക്ക് മനസ്സിലാക്കാൻ സാധിക്കുന്നത് എത്രാണ് 2500 കമ്പനികൾക്ക് ജൈവ വൈവിധ്യ ബോർഡ് benefit sharing-മായി ബന്ധപ്പെട്ട് നോട്ടീസുകൾ അയച്ചിട്ടും ആയതിൽ കാര്യമായ നടപടികൾ ഉണ്ടായിട്ടില്ലെന്നും മാത്രമല്ല ഇത് സംബന്ധിച്ച് കമ്പനികൾ കോടതിയെ സമീപിച്ചതായും സമിതി മനസ്സിലാക്കുന്നു. പ്രത്തി വിവരങ്ങളെ ഭാവി തലമുറയ്ക്ക് പേരണ്ടി സംരക്ഷിക്കേണ്ടത് ഓരോ പാരമായടക്കയം കർത്തവ്യമാണ്. അതുകൊണ്ട് തന്നെ പ്രത്തി സമ്പത്ത് വാണിജ്യാടിസ്ഥാനത്തിൽ ഉപയോഗിക്കുന്നവർ, ലാഭത്തിന്റെ ഒരു ഭാഗം പ്രത്തി സംരക്ഷണത്തിനും അതിന്റെ വികസനത്തിനുമായി നൽകേണ്ടത് ആയുന്നാപേക്ഷിത്താണ്. ആയതിനാൽ വാണിജ്യാടിസ്ഥാനത്തിൽ പ്രത്തി സമ്പത്ത് ഉപയോഗിക്കുന്നവർക്കിൽ നിന്നുള്ള ഒരു വിഹിതം ജൈവ വൈവിധ്യ ബോർഡ് ലാഭക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ നടപടി സർക്കാർ സ്വീകരിക്കുന്നതുമെന്ന് സമിതി ശിപാർശ ചെയ്യുന്നു.

29. പ്രാദേശിക ജൈവ വിവരങ്ങൾ കൂടുതലുള്ളതും, വംശനാശ ടീംഗൾ നേരിട്ടു ആവശ്യാവണ്ണുള്ളതും, പരിസ്ഥിതി ലോല ആവാസ കേന്ദ്രങ്ങൾ നിലനിൽക്കുന്നതുമായ അതീവ ജൈവ വൈവിധ്യ പ്രാധാന്യമുള്ള പ്രദേശങ്ങളാണ് ജൈവ വൈവിധ്യ പെത്രക കേന്ദ്രങ്ങൾ (Biodiversity Heritage Sites). ജൈവ വൈവിധ്യ നിയമം, വകുപ്പ് 37(1) പ്രകാരം സംസ്ഥാന സർക്കാരിന് തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങളുമായി കൂടിയാലോചിച്ച് ഇതരം പ്രദേശങ്ങളെ ജൈവ വൈവിധ്യ പെത്രക കേന്ദ്രങ്ങൾ ആയി ഒരുപ്പാശീക ഗസ്തീൽ വിജ്ഞാപനം ചെയ്യാമെന്ന് നിഷ്പർഷിച്ചിരിക്കുന്നു. ഏകദേശം 110 തുന്നം സസ്യങ്ങളും 6 തുന്നം ദേശീയ പക്ഷികളുമായി പുതിയ പക്ഷികളും, കൂടാതെ സസ്യനികളും ഉഗ്രജീവണങ്ങളും അധിവസിക്കുന്ന കൊല്ലും ആഗ്രഹാർഥം കണ്ടൽക്കാടിനെ ജൈവ വൈവിധ്യ പെത്രക കേന്ദ്രമായി പ്രവ്യാപിക്കുന്നതിനായി ശിപാർശ നൽകിയിട്ടുള്ളതായും അഞ്ചേരം ജൈവ വൈവിധ്യ പെത്രക കേന്ദ്രമായി പ്രവ്യാപിക്കുന്ന സമലഞ്ചിൽ മറ്റ് പ്രവർത്തനം നടത്താൻ സാധിക്കില്ലെന്നും, പ്രസ്തുത സമലം സംരക്ഷിക്കപ്പെടുകയും പോഷിപ്പിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യാമെന്നും സമിതി മനസ്സിലാക്കുന്നു. അതീവ ജൈവ വൈവിധ്യ പ്രാധാന്യമുള്ള പ്രദേശങ്ങളായി കണ്ടൽക്കാടിനെ ജൈവ വൈവിധ്യ പെത്രകകേന്ദ്രമായി പ്രവ്യാപിക്കുന്നതിന് തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുമായിട്ടു ആലോചിച്ച് സർക്കാർ നടപടി സ്വീകരിക്കുന്നതുമെന്ന് സമിതി നിർദ്ദേശിക്കുന്നു.

30. പ്രാദേശിക ജൈവ വിഭവങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച് അറിവ് അവയുടെ ലഭ്യത എഷ്യയുള്ളൂ, പരമ്പരാഗത അറിവുകൾ തുടങ്ങിയ വിവരങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ജീസ്റ്റോൺ ജൈവ വൈവിധ്യ രജിസ്ട്രർ, സംസ്ഥാന ജൈവ വൈവിധ്യ ബോർഡ് തയ്യാറാക്കി നൽകുന്ന നിർദ്ദിഷ്ട മാതൃകയിൽ വിവരങ്ങൾ രേഖപ്പെടുത്തി അനകീയ ജൈവ വൈവിധ്യ രജിസ്ട്രേകൾ ബി.എം.സി.-കൾ തയ്യാറാക്കേണ്ടതും പരിപാലിക്കേണ്ടതുംാണ്. അനകീയ ജൈവവൈവിധ്യ രജിസ്ട്രേകൾ തയ്യാറാക്കേണ്ടതിനും അതിനേക്കുള്ള തുടർനടപടികൾ നടത്തുന്നതിനും മേഖല അടിസ്ഥാനത്തിൽ അവലോകനം നടക്കേണ്ടഭാഗങ്ങൾ സമിതി മന്ദിരം ചെയ്യുന്നു. പരമ്പരാഗത അറിവുകൾ ഭാവി തലമുള്ള് കൈമാറ്റുന്നതിനായി രജിസ്ട്രിഞ്ച് updation അനിവാര്യമാണ്. അനകീയ ജൈവ വൈവിധ്യ രജിസ്ട്രിഞ്ച് അവലോകനം, വിലയിരുത്തൽ, updation എന്നിവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ജീല്ലാതലത്തിൽ ഒരു കമ്മറ്റി ഉണ്ടാവുന്നത് രജിസ്ട്രിലെ വിവരങ്ങളുടെ അവലോകനം സുഗമമാക്കേണ്ട സമിതി കരുതുന്നു. ആയതിനാൽ ജീല്ലാ പഞ്ചായത്തിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ പഞ്ചായത്ത് പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു ചെയർമാനനായി ഒരു സമിതിയുണ്ടാക്കി. അനകീയ ജൈവ വൈവിധ്യ രജിസ്ട്രിഞ്ച് അവലോകനം, വിലയിരുത്തൽ, updation എന്നിവ പരിശോധിക്കേണ്ടതായുള്ളതും ഒരു സംബന്ധിയാം ഉണ്ടാക്കേണ്ടതും സമിതി ശിപാർശ ചെയ്യും.

31. സർക്കാർ വകുപ്പുകൾ നടപ്പാക്കേണ്ട ഏല്ലാ പദ്ധതികളും ജൈവ വൈവിധ്യത്തെ പ്രതിക്രിയായി ബാധിക്കുന്നില്ലെന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനായി ജീല്ലാതലത്തിൽ ടെക്നിക്കൽ സപ്പോർട്ട്‌ഓഫ് മുഴുവൻ പരിശോധനയും ശിപാർശയും പരിശീലനമെന്ന് സമിതി ശിപാർശ ചെയ്യും.

32. ഓരോ വർഷവും ജീല്ലയിലെ പാർപ്പിതിക പ്രസ്താവിൽ ഏതെല്ലാമാണുണ്ട് ടെക്നിക്കൽ സപ്പോർട്ട്‌ഓഫ് മുഴുവൻ പാനം നടത്തി പതിപ്പാരമാർഗ്ഗങ്ങൾ നിർദ്ദേശിക്കുന്ന മെന്നും ഇതുസംബന്ധിച്ച് പൊതുജനങ്ങൾക്ക് ബോധവൽക്കരണപരിപടികൾ സംഘടിക്കുന്നും സമിതി നിർദ്ദേശിക്കുന്നു.

33. ജൈവ വൈവിധ്യ പൊതുക കേന്ദ്രങ്ങളിൽ പ്ലാറ്റിക് നിരോധനം ഏൽപ്പെടുത്തുന്ന മെന്ന് സമിതി ശിപാർശ ചെയ്യും.

34. അനകീയ ജൈവ വൈവിധ്യ രജിസ്ട്രർ തയ്യാറാക്കേണ്ടതോടും കേരളത്തിലെ വംശനാശ ഭീഷണി നേരിട്ടുന്ന സസ്യ ആദായാലാഹൃദ വിവരങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ഗ്രന്ഥം തയ്യാറാക്കേണ്ടതിനുള്ള നപ്പടി സ്വീകരിക്കുന്നും സമിതി നിർദ്ദേശിക്കുന്നു.

35. കുമാരിയായും ആലം, ആഹാരം തുടർന്നും എല്ലാ പദ്ധതികൾക്കും അവകാശ പ്രസ്തുതാണ്. ജീവിക്കാൻ ആവശ്യമായ തും മുന്ന് ഘടകങ്ങളിൽ ലഭ്യമാക്കണമെങ്കിൽ നമ്മുടെ ജീവവ വൈവിധ്യം സംരക്ഷിക്കണമെന്നതായിട്ടുണ്ട്. നമ്മൾ നേടിയ വികസനവും നേടാൻ പോകുന്ന വികസനത്തിന്റെയും സുസ്ഥിരത നിലനിർത്തുന്നത് ജീവവ വൈവിധ്യമാണെന്ന് ബോധം നമ്മൾ എല്ലാവർക്കും ഉണ്ടാക്കണമെന്നാണ്. ജീവവ വൈവിധ്യം സംരക്ഷിക്കണമെന്നതിന്റെ ആവശ്യകത മുൻനിർത്തി തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളും ബി.എം.സി. ഉൾപ്പെടെയുള്ള സംബന്ധങ്ങളിൽ വകുപ്പുകളും തമിൽ ഒരു ഏകോപനം ഉണ്ടാക്കണമെന്നും തും റിപ്പോർട്ട് സഹായമാക്കുമെന്ന് സമിതി പ്രത്യോഗിക്കുന്നു.

തിങ്കവന്നപുറം,
2018 ജൂലൈ 25.

മുരളി പെരുമല്ലി,
ചെയ്യർമാൻ,
സജീവിനേറ്റ് ലഭ്യമാക്കുന്ന സമിതി.

അംഗവുമ്പം I

©
Government of Kerala
കേരള സർക്കാർ
2008

Reg. No. എൽ. രഖി
KL/TV(N)/12/2006-2008

KERALA GAZETTE

കേരള ഗസറ്റ്

EXTRAORDINARY

അസാധാരണം

PUBLISHED BY AUTHORITY

ആധികാരികമായി പ്രസിദ്ധൃതമായി

Vol. LIH	Thiruvananthapuram,	10th June 2008	No.
നമ്പർ 53	Tuesday	2008 ഫെബ്രുവരി 10	
	മിച്ചവന്നാമുള്ളം,	20th Jyaisht 1930	നമ്പർ
	ഓഡ്യൂ	1930 ഫെബ്രുവരി 20	1175

GOVERNMENT OF KERALA

Environment Department

NOTIFICATION

G.O. (P) No. 1/2008/ENVT.

Dated, Thiruvananthapuram, 10th June, 2008.

S.R.O. No. 692/2008.—In exercise of the powers conferred by section 63 of the Biological Diversity Act, 2002 (Central Act 18 of 2003), the Government of Kerala hereby make the following rules, namely:

RULES

1. *Short title and commencement.*—(1) These rules may be called the Kerala Biological Diversity Rules, 2008.
(2) They shall come into force at once.

2. *Definitions.*—(1) In these rules, unless the context otherwise requires,—
- (a) “Act” means the Biological Diversity Act, 2002 (Central Act 18 of 2002);
  - (b) “Authority” means the National Biodiversity Authority constituted under section 8 of the Act;
  - (c) “Board” means the Kerala State Biodiversity Board established under section 22 of the Act;
  - (d) “Biodiversity Management Committee” means a Committee constituted by the local bodies under sub-section (1) of section 41 of the Act;
  - (e) “Chairperson” means the Chairperson of the Kerala Biodiversity Board;
  - (f) “Fee” means any fee prescribed by the Board from time to time;
  - (g) “Form” means the Form set out in the Schedule to these rules;
  - (h) “Government” means the Government of Kerala;
  - (i) “Member” means a member of the Kerala Biodiversity Board and includes the Chairperson thereof;
  - (j) “Section” means a section of the Act;
  - (k) “Secretary” means the Member Secretary of the Kerala Biodiversity Board;
  - (l) “Schedule” means the Schedule appended to these rules;
  - (m) “Year” means the financial year commencing on the first day of April;
  - (n) “State Biodiversity” means Kerala State Biodiversity;
  - (o) Words and expressions used, but not defined in these rules and defined in the Act shall have the meaning respectively assigned to them in the Act.

3. *Manner of Selection and Appointment of the Chairperson.*—The Chairperson of the Board shall be appointed by the Government either on deputation from other services or from outside service. The Chairperson shall be an eminent person having adequate knowledge and experience in the conservation and sustainable use of biodiversity and in matters relating to equitable sharing of the benefits. If the appointment is made on deputation, the appointee shall not be below the rank of Secretary to the Government.

4. Term of Office of the Chairperson.—(1) The Chairperson of the Board shall hold office for a term of three years from the date on which he enters upon his office and shall be eligible for re-appointment:

Provided that no Chairperson shall hold office as such after he has attained the age of 65 years.

(2) The Chairperson may resign from his office by giving at least one month notice to the Government.

5. Salary, allowances and other conditions of service of the Chairperson.—

(1) The Chairperson shall be entitled to a fixed pay as may be determined by the Government from time to time. In case a retired person is appointed as the Chairperson, his salary and allowances shall be fixed in accordance with the orders of the Government as applicable to such persons.

(2) The Chairperson shall be entitled to such allowance, leave, residential accommodation and other perquisites as may be determined by the Government from time to time.

(3) No pension will ordinarily be attached to the office of the Chairperson or other members of the Board.

6. Appointment, term of office, allowances etc. of the non-official Members.—(1) There shall be five non-official members, from amongst the experts in different fields connected with biodiversity issues and the matters related to conservation of biological diversity, sustainable use of biological resources and equitable sharing of benefits arising out of the use of biological resources, nominated by the Government.

(2) Every non-official member shall hold office for a term not exceeding three years at a time from the date of publication of the notification of his appointment in the official Gazette.

(3) Every non-official member shall be entitled to sitting allowances at the rate of Rs. 500 per day of sitting and travelling allowance, daily allowance and such other allowances as admissible to Class I Officers of the State Government.

7. Filling up of vacancies of non-official Member.—(1) A non-official member of the Board may resign his membership at any time by giving notice in writing under his hand to the Government but shall continue in office until his resignation is accepted by the Government.

(2) Any casual vacancy in the Board shall be filled up by fresh appointment and the person so appointed shall hold office only for the remaining portion of the term of the member in whose place he was appointed.

8. *Removal of members of the Board.*—The Government may remove from the Kerala State Biodiversity Board any member including the Chairman who in its opinion has:

- (a) been adjudged as an insolvent; or
- (b) been convicted of an offence which involves moral turpitude; or
- (c) become physically or mentally incapable of acting as a member; or
- (d) so abused his position as to render his continuance in office detrimental to public interest; or
- (e) acquired such financial or other interest as is likely to affect prejudicially his functions as a member; or
- (f) worked against the interest of the biodiversity of the State.

However, no member of the Board shall be removed on the grounds mentioned above without due and proper enquiry by an officer not below the rank of a Secretary to the Government and without giving him/her an opportunity of being heard.

9. *Appointment of Ex-officio Members.*—The Government shall appoint the following ex-officio members:

- (1) Agriculture Production Commissioner, Agriculture Department.
- (2) Principal Secretary, Fisheries Department.
- (3) Principal Secretary, Forest and Wildlife Department.
- (4) Executive Vice President, Kerala State Council for Science, Technology and Environment.
- (5) Secretary, Environment Department.

10. *Powers and functions of the Member Secretary of the Board.*—(1) There shall be a Member Secretary to the Board, who shall be appointed by the Government.

(2) The Member Secretary shall be responsible for day to day administration of the Board, convening meetings, maintaining the records of proceedings, management of funds and implementation of activities under various programmes, under the guidance of the Chairperson of the Board.

(3) The Member Secretary, either himself/herself or through an officer authorized for the purpose, may sanction and disburse all payments against the approved budget.

(4) The Member Secretary shall have powers for granting administrative and technical sanctions to the estimates included in the approved budget of the Board on the basis of the decision taken by the Board.

(5) The Member Secretary shall be in charge of all confidential papers and records of the Board and shall be responsible for their safe custody. He shall produce such papers whenever so directed by the Board or by the Government.

(6) The Member Secretary shall maintain confidential reports of all officers and staff of the Board. The Member Secretary will be the Reporting Officer and the Chairman the Reviewing Officer.

(7) The Member Secretary shall exercise such powers and perform such other functions as may be delegated to him from time to time by the Board.

(8) The terms and conditions of service of the Member Secretary shall be determined by the Government from time to time.

11. *Meetings of the Board.*—(1) The Board shall meet at least four times in a year, with an interval of three months, at the head office of the Board or at such other place as may be decided by the Chairperson.

(2) The Chairperson shall, upon a written request from not less than five members of the Board or upon a direction of the Government, call for a special meeting of the Board.

(3) The meeting shall be called by notice under the signature of the Chairperson or any other officer authorized in his behalf by the Chairperson, who shall cause the notice to be delivered safely to each member of the Board at his last known place of residence or business either through messenger or serving it by registered post or in such other manner as the Chairperson may, in the circumstances of the case, think fit.

(4) The member shall be given at least fifteen days notice for holding an ordinary meeting and three days notice for holding a special meeting, specifying the purpose, the time and venue at which such meeting is to be held.

(5) Every meeting shall be presided over by the Chairperson and in his absence by an officer to be elected by the members present from among themselves.

(6) The decision of the Board at a meeting shall, if necessary, be taken by a simple majority of the members present and voting and the Chairperson or in his absence, the member presiding shall have a second or casting vote.

(7) Each member shall have one vote.

(8) The quorum at every meeting shall be 1/3rd of the total members of the Board. In case of the absence of quorum, the meeting shall be adjourned for half an hour and reconvened.

(9) No member shall be entitled to bring forward for consideration of a meeting any matter of which he has not given ten days' notice in writing unless the Chairperson in his discretion permits him to do so.

12. Functions of the State Biodiversity Board.—Without prejudice to the generality of the provisions of this Act, the Board may perform the following particular functions, namely:—

- (i) lay down the procedure and guidelines to govern the activities under Section 23 of the Act;
- (ii) advise the Government, subject to any guidelines issued by the Central Government on any matters relating the conservation of biodiversity, sustainable use of its components and equitable sharing of the benefits arising out of the utilizations of biological resources;
- (iii) provide technical assistance and guidance to various departments of the Government;
- (iv) regulate by granting of approvals or otherwise requests for commercial utilization or bio-survey and bio-utilization of any biological resource by any Indian or foreign Nationals/Institutions/Corporate Bodies;
- (v) facilitate updating and implementation of State Biodiversity Strategy and Action Plan;
- (vi) commission studies and sponsor investigation and research;
- (vii) bio-conservation and preservation of unknown potential of every gene in every species of ecosystem;
- (viii) engage consultants for specific periods, not exceeding three years and with a monetary ceiling of Rs. 10 lakhs (Rupees 10 lakhs only) per consultancy, for providing technical assistance to the Board in the

effective discharge of its functions, provided that if it is necessary and expedient to engage any consultant beyond three years the Board shall seek prior approval of Government for such engagement;

(ix) collect, compile and publish technical and statistical data, manuals, codes and guides relating to conservation of biological diversity, sustainable use of its components and fair and equitable sharing of benefits arising out of the use of biological resource and knowledge;

(x) inventorisation, cataloguing of biodiversity, monitoring the rate of depletion, awareness creation in public, decision makers and planners and initiating scientific, administrative, legal and socio-economic measures for the protection of biodiversity;

(xi) compile a complete database on the biodiversity resources in the State;

(xii) development of statewide strategy for implementing biodiversity programmes;

(xiii) identify the natural habitat of useful biological communities by enlisting the services of the locally available experts;

(xiv) preparation of an exhaustive inventory of the species available in the natural habitat of useful biological communities and take steps to preserve them;

(xv) take steps to build up database and to create information and documentation system for biological resources and associated traditional knowledge through biodiversity registers and electronic database, to ensure effective management, promotions and sustainable uses;

(xvi) to devise methods to ensure protection of rights including intellectual property rights over biological resources and associated knowledge including systems of maintaining confidentiality of such information as appropriate, including the protection of the information recorded in People's Biodiversity Register;

(xvii) ensure that biodiversity and biodiversity-dependent livelihoods are integrated into all sectors of planning and management, and at all levels of planning from local to State, to enable such sectors and administrative levels to contribute effectively for conservation and sustainable use;

(xviii) plan and organize training programmes for personnel engaged or likely to be engaged for programmes in the conservation of biological biodiversity and sustainable use of its components;

- (xix) organize through mass media a comprehensive programme regarding conservation of biological diversity, sustainable use of its components and fair and equitable sharing of benefits arising out of the use of biological resource and knowledge;
- (xx) setting up sufficient infrastructure and strengthening technology base in biochemistry and biotechnology including molecular systematics;
- (xxi) preparation of annual budget of the Board incorporating its own receipts as also devolution from the Central and State Governments and National Biodiversity Authority;
- (xxii) recommend creation of posts to the Government for the effective discharge of functions by the Board and to create such posts: Provided that no such posts, whether permanent, deputation, temporary, provisional, contract or daily wages, shall be created without the prior approval of the Government;
- (xxiii) approve the method of recruitment to such posts, which shall be done only with the prior approval of the Government of Kerala;
- (xxiv) fix the terms and conditions of services of the employees (including salary and allowances, leave etc.), with the prior approval of the Government of Kerala;
- (xxv) co-ordinate the activities of the Biodiversity Management Committees;
- (xxvi) give directions to Biodiversity Management Committees for the effective implementation of the Act and to facilitate their meaningful participation in all measures relating to conservation, sustainable use and equitable benefit sharing;
- (xxvii) report to the Government and the National Biodiversity Authority about the functioning of the Board and implementation of the Act;
- (xxviii) recommend, prescribe or modify collection fee of biological resources from time to time;
- (xxix) sanction grant-in aid and grants to the Biodiversity Management Committee for the specific purpose;
- (xxx) undertake physical inspection of any area within its jurisdiction in connection with the implementation of the Act;
- (xxxi) do such other functions as may be directed by the Government from time to time.

13. *Powers and responsibilities of the Chairperson.*—(1) The Chairperson shall ensure that the affairs of the Board are run efficiently and in accordance with the provisions of the Act and the Rules made thereunder.

(2) Apart from the general duties and responsibilities specified in the Act and such other powers and duties that may be devolved by the Government over the management of affairs and finances of the Board, the Chairperson shall have the powers of general superintendence over the officers and staff of the Board and the Chairperson may issue necessary directions for the conduct and management of the affairs of the Board.

(3) All orders or instructions to be issued by the Board shall be under the signature of the Chairperson or any other officer authorized on his behalf by the Board.

(4) The Chairperson shall convene and preside over all meetings of the Board and shall ensure that all decisions of the Board are implemented in proper manner.

(5) The Chairperson shall have powers to delegate any or all specific powers enumerated above for a specific period to the Member Secretary or any other officer of the Board.

(6) The Chairperson shall exercise such other powers and perform such other functions as may be delegated to him from time to time by the Board.

14. *Employees of the Board, conditions of their service, etc.*—The board, with the prior approval of the Government of Kerala, may approve the rules and regulations relating to the employees of the Board (including the conditions of their services).

15. *Application and operation of State Biodiversity Fund.*—(1) The State Biodiversity Fund shall be deposited in a Nationalised Commercial Bank as approved by the Board in the name of the Kerala Biodiversity Fund, while the funds received from the State Government shall be deposited in the same name in the Treasury Savings Bank and operate them in accordance with the decision of the Board and such other bye-laws as may be framed.

(2) The State Biodiversity Fund shall be operated by the Member Secretary under his seal and signature or by such other officer of the Board as may be authorized by the Member Secretary of the Board with the approval of the Chairperson in this behalf.

(3) The State Biodiversity Fund shall have separate heads of accounts for receipts from—

- (i) Central Government,
- (ii) National Biodiversity Authority,
- (iii) State Government, and the other concerning the fee, royalty and such other receipts.

16. Procedure for access to collection of biological resources for certain purposes.—(1) Every person, other than a person referred to in sub-section (2) of Section 3 of the Act seeking approval of the Board for access to collection of biological resource for commercial utilization or bio-survey and bio-utilisation for commercial utilization shall make an application in Form I to the Board. Every application shall be accompanied by a fee of Rs. 100 (Rupees One Hundred only) in case such access is for research and academic purpose and Rs. 1,000 (Rupees One Thousand only) for commercial utilization, and shall be in the form of a Demand Draft or a cheque drawn in favour of the Chairperson payable at the head office of the Board. The access to the bioresources shall be as per the guidelines issued by the Board from time to time.

(2) The Board, on due consideration of the application and in consultation with the Biodiversity Management Committee concerned and, after collecting such other additional information, as it may deem necessary, shall take decision on the application as far as possible within a period of 90 days of the receipt of the application.

(3) On being satisfied with the merit of the application, the Board may grant permission, subject to such terms and conditions, as it deems necessary to impose.

(4) The permission shall be in the form of a written agreement signed by the Chairperson or any duly authorized officer of the Board on the one part and the applicant on the other part. The form of agreement shall be prescribed by the Board and shall contain such conditions, as the Board may consider necessary to protect the biological diversity of the country.

(5) The agreement shall provide measures specifically for the conservation, protection and benefit sharing out of the utilization of the biological resources.

(6) The Board shall have the full right to reject any application for good and sufficient reasons, but before rejecting applications it shall give the applicant an opportunity of being heard.

17. *Revocation of Permission.*—(1) The Board may, either *suo-moto* or on the basis of any complaint, withdraw any permission granted or revoke or restrict or modify the written agreement in the circumstances specified below, namely:—

(a) on the ground of reasonable apprehension that the person to whom the permission was granted has violated any of the provisions of the Act or the conditions on which the permission was granted or he/she has failed to comply with any of the conditions of the written agreement;

(b) in the interest of public cause or for the protection of environment and conservation of biological diversity.

(2) The order revoking or restricting or modifying, as the case may be, shall be made provided that nothing in this rule restricts the right of the Board to pass interim orders to modify or restrict acts permitted by it in the written agreement of approval without giving an opportunity of being heard to the person so affected for the purpose of conserving biological diversity or sustainable use of biological resources.

(3) The Board shall communicate a copy of the order of such withdrawal or revocation, as the case may be, to the Biodiversity Management Committee and the local body concerned for prohibiting the person concerned from utilizing the biological resources and also to assess the damage, if any, caused and to recover the damages.

18. *Annual Report and Annual Statement of Accounts.*—(1) The Board shall prepare its annual report for each year giving detailed accounts of its plan of action, activities, achievements and such other details as it may consider appropriate and necessary and, the annual statement of accounts and submit a copy thereof to the Government.

(2) The accounts of the Board shall be audited by a Chartered Accountant appointed by the Board or the Director of Local Fund Audit. The Accountant General have the powers to conduct audit at any time.

(3) The Board shall submit the annual report together with the audited statement accounts for each year to the Government by the 30th of the month of September so as to enable the Government to lay them before the Legislative Assembly.

19. *Establishment and management of Biodiversity Heritage Sites.*—(1) The Board shall, in consultation with local bodies and other key stakeholders, take necessary steps to facilitate setting up of areas of significant biodiversity values as Heritage Sites. On recommendation from the Board the Government shall issue notification to this effect.

(2) The Board shall frame guidelines for the management and other aspects of Heritage Sites, ensuring the decision-making role for relevant Biodiversity Management Committees,

20. *Constitution of Biodiversity Management Committees.*—(1) Every local body shall constitute a Biodiversity Management Committee (BMC) within its area of jurisdiction. Accordingly, Biodiversity Management Committees are to be constituted at Grama Panchayat level as well as Municipality and Municipal Corporation levels.

(2) The Biodiversity Management Committees constituted under sub-rule (1) shall consist of a Chairperson and not more than six members nominated by the local body, of whom, not less than one third shall be women, one member should belong to Scheduled Castes/Scheduled Tribes. The six persons being so nominated shall include herbalists, agriculturists, Non-Timber Forest Products collectors/traders, fisher folk, representatives of user associations, community workers, academicians and any person/representative of organization, on whom the local body trusts that it can significantly contribute to the mandate of the Biodiversity Management Committee. All the above persons should be residents of the local body and their names should be in the voters list.

(3) The local body shall nominate six special invitees from forest, agriculture, animal husbandry, livestock, health, fisheries and education departments.

(4) The Chairperson of the Biodiversity Management Committee shall be Chairperson of the local body and the Secretary of the local body shall be the member Secretary of the Biodiversity Management Committee, who shall maintain all the records. The Chairperson of the Biodiversity Management Committee shall have casting vote in the case of a tie.

(5) The Member of the Legislative Assembly of the locality and Member of Parliament would be special invitees to the meetings of the Biodiversity Management Committees at different levels.

(6) A technical support group comprising experts in the field of biodiversity drawn from government agencies, Non Governmental Organizations, academic field, community and individuals shall be established by Biodiversity Board. The expert group shall lend support to Biodiversity Management Committees.

(7) The key mandate of the Biodiversity Management Committees will be to ensure conservation, utilization and equitable sharing of benefits from the biodiversity. The Biodiversity Management Committees shall facilitate the

preparation of people's Biodiversity Registers at Grama Panchayat/Municipality/ Municipal Corporation levels by the respective Biodiversity Management Committees using the process and the format set by the Board. The Register shall contain comprehensive information on availability and knowledge of local biological resources, their medicinal or any other use or any other traditional knowledge associated with them. The Board shall be responsible for developing a district wide network of People's Biodiversity Registers database. The Biodiversity Management Committees and local bodies will be responsible for ensuring the protection of the knowledge recorded in the People's Biodiversity Registers, especially to regulate its access to outside agencies and individuals.

(8) The other functions of the Biodiversity Management Committee are to advise on any matter referred to it by the State Biodiversity Board or Authority for granting approval, and to maintain data about the local *Vaidyas* and practitioners using biological resources.

(9) The Grama panchayat level Biodiversity Management Committees shall strive to mainstream biodiversity conservation concerns in the development planning process at local level.

(10) The Board shall provide guidance and technical support to the Biodiversity Management Committees for preparing People's Biodiversity Registers, and shall ensure that all information recorded in such Registers receive legal protection against misuse and appropriation by outside agencies and individuals.

(11) The people's Biodiversity Registers shall be maintained and validated by the Biodiversity Management Committees.

(12) The committee shall also maintain Register giving information about the details of the access to biological resources and traditional knowledge granted, details of the collection fee imposed and details of the benefits derived and the mode of their sharing.

(13) The Biodiversity Management Committees at Grama Panchayat/ Municipality/Municipal Corporation levels may decide the terms on which it would permit access to biodiversity resources and associated knowledge to different parties for various purposes within their jurisdiction and levy charges by way of collection fees from any person for accessing or collecting any biological resources for commercial purpose from the area falling within its jurisdiction. 80% of levy charged for the material collected/cultivated from private land should be given to the owner/cultivator of the land/knowledge holder/s and

the balance should be deposited in Local Biodiversity Fund of Biodiversity Management Committee. The levy charged for the material collected/cultivated from government land should be totally deposited in Local Biodiversity Fund of Biodiversity Management Committee.

(14) The Board shall provide guidelines for terms of access and fee collection by the Biodiversity Management Committees.

(15) The Grama Panchayat/Municipality/Municipal Corporation level Biodiversity Management Committees shall prepare a Biodiversity Management Plan using output from People's Biodiversity Register and in consultation with the Board, and will be responsible for or participate in its implementation.

(16) The local bodies shall ensure that the Biodiversity Management Committees are integrated with the functioning of existing local institutions by cross-membership, regular co-ordination meetings, and other such measures, as determined by the local bodies or as specified by the Board.

(17) Other functions of the Biodiversity Management Committees are to advise on any matter referred to it by the State Biodiversity Board or Authority for granting approval, to maintain data about the local *Vaidyas* and practitioners using the biological resources.

21. Utilization of Local Biodiversity Fund.—(1) The Local Biodiversity Fund shall be utilized strictly in accordance with the provisions of sub-sections (1) and (2) of section 44 of the Act and the fund shall be used for conservation and promotion of biodiversity in areas falling within the jurisdiction of the concerned local body and for the benefit of the community so far such use is consistent with the conservation of biodiversity.

(2) The Fund shall be deposited in a Nationalized Commercial Bank approved by the Biodiversity Management Committee concerned and it shall be operated by the Chairperson of the Committee under his/her seal and signature or any other officer of the Biodiversity Management Committee as may be authorized by the Chairperson in this behalf.

22. Annual Reports and Annual Statement of Accounts of Biodiversity Management Committee.—(1) The Biodiversity Management Committee shall prepare the Annual Report for each year giving detailed accounts of its activities. The Annual Report shall invariably contain:

- the name of the Committee;
- the period to which the report relates;

- (c) the incumbency of office for the period;
- (d) detailed statement of programmes of action for the year;
- (e) detailed report on the activities performed during the year; and
- (f) a brief account of financial position of the Committee.

(2) The accounts of the Local Biodiversity Fund shall be audited by a Chartered Accountant or the Examiner of Local Fund Audit, as stated in Rule 18(2).

(3) The Biodiversity Management Committee shall submit the annual report together with the audited statement of accounts to the local body concerned by the 30th of the month of September, to enable the Local Body to submit it to the Board.

23. Removal of doubts.—If any doubt arises as to the interpretation of any of the provisions of these rules, the matter shall be referred to the Government, whose decision thereon shall be final.

By order of the Governor,

C. K. VISWANATHAN,
Secretary.

Explanatory Note

(This does not form part of the notification, but is intended to indicate its general purport.)

Sub Section (1) of Section 63 of the Biological Diversity Act, 2002 (No. 18 of 2003), empowers the State Government to frame State Biological Diversity Rule for the enforcement of the Act. Accordingly in exercise of the powers the State Government has framed the Kerala Biological Diversity Rule, 2008.

The notification is intended to achieve the above objects.

SCHEDULE

FORM I
(See rule 16)

**APPLICATION FORM FOR ACCESS TO OR COLLECTION OF BIOLOGICAL
 RESOURCES FOR COMMERCIAL UTILIZATION AND ASSOCIATED
 TRADITIONAL KNOWLEDGE**

PART A

1. Full particulars of the applicant:
  - (i) Name:
  - (ii) Permanent address:
  - (iii) Address of the contact person/agent, if any, in India:
  - (iv) Profile of the organization (personal profile in case the applicant is an Individual). Please attach relevant documents of authentication:
  - (v) Nature of business:
  - (vi) Turnover of the organization in rupees:
2. Details and specific information about nature of access sought and biological material and/or associated knowledge to be accessed:
  - (i) Identification (scientific name) of biological resources and its traditional use:
  - (ii) Geographical location (including Grama Panchayat, Janpad, and District) of proposed collection:
  - (iii) Description/nature of traditional knowledge and its existing manifestations and uses (oral/documentary):
  - (iv) Any identified individual/family/community holding the traditional knowledge:
  - (v) Quantity of biological resources to be collected:
  - (vi) Time span in which the biological resources are proposed to be collected:
  - (vii) Name the number of persons authorized by the company for making the selection:

- (viii) The purpose for which the access is requested including the type and extends of research, commercial use being derived and expected to be derived from it;
- (ix) Whether any collection or use of the resource endangers any component of biological diversity and the risks, which may arise from the access;
3. Estimation of benefits that would flow to communities arising out of the use of Accessed bioresearches and traditional knowledge;
4. Proposed mechanism and arrangements for benefit sharing;
5. Any other relevant information:

PART B

DECLARATION

I/we declare that the collection and use of the proposed biological resources shall not:

- Adversely affect the sustainability of the resources;
- Entail any environmental impact;
- Pose any risk to biodiversity, including ecosystems, species and genetic diversity;
- Adversely affect the local communities.

I/we undertake to pay any fee and/or royalty, as may be levied by the Board or Biodiversity Management Committees. I/we further undertake to furnish any irrevocable bank guarantee, as may be prescribed by the Board.

I/we further declare the information provided in the application form is true and Correct and I/we shall be responsible for the accuracy.

Place :

Signature of the Applicant

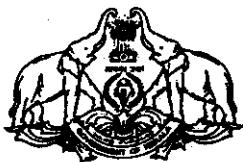
Date :

Name of the Applicant

അനുബന്ധം II

©

കേരള സർക്കാർ
Government of Kerala
2015

Regn. No. KERBIL/2012/45073
dated 5-9-2012 with RNI

Reg. No. KL/TV(N)/634/2015-17

കേരള ഗസറ്റ്
KERALA GAZETTE

അസാധാരണം
EXTRAORDINARY

**ആധികാരികമായി പ്രസിദ്ധീകൃതമായ
PUBLISHED BY AUTHORITY**

വല്ലഭ്യം 4 } Vol. IV	തിരുവനന്തപുരം, ബോർഡ് Thiruvananthapuram, Friday	2015 നവംബർ 20 20th November 2015 1191 വ്യാഴിക്കം 4 4th Vrischikam 1191 1937 കാർഷികം 29 29th Karthika 1937	നമ്പർ No. } 2569
------------------------------------	---	---	----------------------------

GOVERNMENT OF KERALA
Environment (A) Department
NOTIFICATION

G. O. (P) No. 14/2015/Envt. Dated, Thiruvananthapuram, 11th November, 2015
25th Thulam, 1191.

S. R. O. No. 772/2015.—In exercise of the powers conferred by section 63 of the Biological Diversity Act, 2002 (Central Act 18 of 2003), the Government of Kerala, hereby make the following rules to amend the Kerala Biological Diversity Rules, 2008 issued under G. O. (P) No. 1/2008/Envt. dated 10th June, 2008 and published as S. R.O. No. 602/2008 in the Kerala Gazette Extraordinary No. 1175 dated 10th June, 2008, namely:—

RULES

1. Short title and commencement.—(1) These rules may be called the Kerala Biological Diversity (Amendment) Rules, 2015

(2) They shall come into force at once.

2. Amendment of the Rules.—In the Kerala Biological Diversity Rules, 2008,

(1) In rule 6, sub-rule (3), for the figure “500”, the figure “1000” shall be substituted.

(2) In rule 11,—

(a) in sub-rule (1), the words “with an interval of three months,” shall be omitted;

(b) in sub-rule (5), for the words “an officer”, the words “a member of the Board” shall be substituted; and

(c) in sub-rule (6), for the words “and voting and”, the words “by voting and in the event of equal votes” shall be substituted.

(3) In Rule 12, item (iv), the words “or foreign” shall be omitted.

(4) In rule 16, sub-rule (2),—

(a) for the figure “90”, the figure “45” shall be substituted and the following shall be added at the end, namely:—

“The Biodiversity Management Committee is to provide the required information within a period of 30 days of receipt of application.”

(5) In rule 20,

(a) in sub-rule (2), for the words “not less than one third shall be women, one member”, the words “two members (one third of six members) shall be women and one member (approximately 18% of six members)” shall be substituted;

(b) after sub-rule (5), the following shall be added, namely:—“(5a) The special invitees nominated as per sub-rule (3) and sub-rule (5) shall have no voting powers.”;

(c) after sub-rule (6), the following shall be added, namely:—

“(6a) The Biodiversity Management Committee shall hold a minimum of four meetings in a year and meet once in three months. The meeting shall be chaired by the Chairperson of the Biodiversity Management Committee and in his absence, by any other member elected by the members present. The quorum of every meeting shall be three including the Chairperson and excluding the special invitees.”;

(d) in sub-rule (10), the following sentence shall be added at the end, namely:—

“Two copies of the People’s Biodiversity Registers shall be prepared, of which one shall be submitted to the Board for statutory authorization and for the preparation of a district level data base.”;

(e) after sub-rule (17), the following shall be added, namely:—

“18. The tenure of the Biodiversity Management Committee shall be five years or co-terminus with the term of Local Self Government Institutions even if the Chairperson of the Biodiversity Management Committee changes consequent on the change of the Chairperson of the Local Self Government Institutions.”.

(6) In rule 21, sub-rule (2), for the words “by the Chairperson of the Committee under his/her seal and signature or any other officer of the Biodiversity Management Committee as may be authorized by the Chairperson in this behalf”, the words “by the Chairperson and the Member Secretary of the Biodiversity Management Committee under their seal and signature.” shall be substituted.

(7) In rule 22, sub-rule (3), for the words and figures "by the 30th of month of September", the words and figures "before the 30th of August" shall be substituted.

By order of the Governor,
P. MARA PANDIYAN,
Principal Secretary to Government.

Explanatory Note

(This does not form part of the notification, but is intended to indicate its general purport.)

The National Biodiversity Authority has pointed out to effect certain amendments in the Kerala Biological Diversity Rules, 2008 so as to make it in accordance with the Biological Diversity Act, 2002 and Biological Diversity Rules, 2004. Accordingly, the Kerala State Biodiversity Board has engaged a sub-committee to suggest the amendments and the amendments have been approved in the 29th meeting of the Kerala State Biodiversity Board. Government have decided to make necessary amendments in the Kerala Biodiversity Rules, 2008.

The notification is intended to achieve the above object.

◎
കേരള നിയമസഭാ സെക്രട്ടറിയറ്റ്
2019

കേരള നിയമസഭാ പ്രസ്ത്രീംഗ് പ്രസ്ത്ര.